

Aramızdan Ayrılanları Saygıyla Anıyoruz

(Oda Sicil no, adı soyadı, mezun olduğu okul, mezun olduğu tarih, vefat tarihi)

39
Şinasi Gökcan
GSA
12.6.1948
9.2.2009

59
Turgut Cansever
GSA
1.6.1946
22.2.2009

69
Ahmet Keskin
İTÜ
15.7.1949
16.10.2008

92
Sadi Ulkay
GSA
17.6.1953
20.10.2008

145
Alber Arditi
İTÜ
1.6.1949
4.2.2008

213
Emin Canpolat
İTÜ
1.6.1949
28.4.2009

219
Bülent Çetinor
İTÜ
1.6.1951
7.7.2008

223
Erdoğan Celasun
GSA
1.6.1954
1.3.2009

233
Yaşar Sabit Dalbaşar
GSA
1.6.1953
23.12.2009

247
Şeref Demirel
GSA
14.6.1951
17.2.2009

338
Ülker Mualla Kayabay
GSA
12.6.1948
14.11.2008

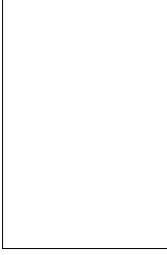
483
Sadi Toral
GSA
1.6.1946
1.12.2009

603
Fahri Yetman
GSA
1.1.1949
11.11.2008

760
İbrahim Başkan
GSA
1.11.1945
12.3.2008

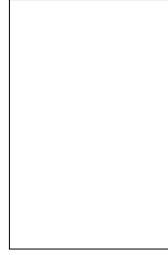
778
Tarık Aka
GSA
1.6.1955
14.2.2008

867
Ergon Mehmet Evrenol
İTÜ
1.6.1953
16.3.2008

870
Muammer Onat
GSA
14.6.1951
28.10.2009

873
Abdullah Sarı
İTÜ
1.6.1945
6.9.2009

1075
Nevzat Kurdoğlu
İTÜ
1.1.1958
22.9.2009

1099
M. İmer Sunguroğlu
İTÜ
1.2.1958
26.7.2009

1106
Ergun Yazıcıoğlu
İTÜ
1.2.1958
25.1.2008

1138
Birsen Kürkçüoğlu
GSA
1.6.1958
21.11.2009

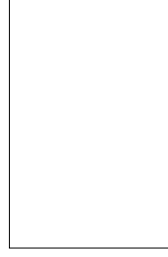
1200
İlhan Aktay
İTÜ
1.2.1959
13.8.2009

1299
Ali İpekoğlu
İTÜ
13.7.1959
1.1.2008

1300
Kemal Üçüncüoğlu
İTÜ
1.6.1959
30.9.2009

1549
Argun Ogan
GSA
8.2.1961
31.3.2009

1644
Ergün Aksel
İTÜ
1.6.1961
11.7.2008

1695
Hasan Tever
İTÜ
1.6.1961
19.7.2009

1761
Ergin Edgü
GSA
8.2.1962
13.10.2008

1785
Demirtaş Ceyhun
GSA
10.2.1959
29.7.2009

1970
Alpaslan Yalkın
İTÜ Teknik Ok.
1.6.1960
19.10.2009

2463
Erkut Özel
İTÜ
1.1.1965
13.9.2008

2637
Ali Turgut Erdener
GSA
8.2.1964
28.2.2008

2663
Mualla Eyüboğlu Anhegger
GSA
1.6.1942
15.8.2009

3094
Memduh Çubukçu
GSA
8.2.1968
9.2.2008

3228
Erol Kuran
Technische Hochschule
8.10.1964
9.6.2008

3526
H. H. Günhan Danışman
ODTÜ
30.6.1965
17.1.2009

4076
Nejat Yardımcı
İDGSA
1.10.1971
19.3.2009

4360
Fikret Gözüm
Zafer MMYO
1.6.1971
19.3.2009

4413
Mustafa Kortan
Kadıköy MMYO
1.10.1970
18.10.2009

5009
Bedri Ayaz
İDGSA
29.8.1972
11.1.2008

5047
Alaeddin Uyanık
Işık MMYO
1.2.1971
16.12.2008

5536
Hüseyin İmamoğlu
İDGSA
9.4.1973
22.2.2008

6220
İsmet Okyay
İTÜ Teknik Ok.
15.10.1965
10.10.2009

6228
Mustafa Atalı
İDGSA
1.2.1974
20.2.2008

8691
Yavuz Tutaş
İstanbul DMMA
11.5.1976
29.7.2009

8773
Ali Ekmekçi
İDGSA
1.5.1977
23.2.2008

8953
Buğra Kural
Ankara DMMA
29.6.1977
6.6.2008

9644
Bülent Sergün
İDGSA
11.5.1978
27.6.2008

12114
Halit Tosyalı
İstanbul DMMA
28.11.1980
11.7.2009

12315
Cüneyt Budak
ODTÜ
2.8.1980
4.12.2009

12503
Kadir Mustafa Yöner
İstanbul DMMA
29.7.1981
5.3.2009

12536
Melih Yalçın
İTÜ
14.10.1981
14.2.2009

13949
Mehmet Tevfik Saltoğlu
MSÜ
8.10.1982
14.8.2008

15187
Nusret Çolpan
YTÜ
1.1.1983
31.5.2008

16526
M. Bülent Oral
Trakya Ü.
13.9.1984
19.3.2009

16745
Gültekin Toluay
FHS-Dortmund
3.12.1984
31.8.2009

16820
İsmet Kösebalaban
MSÜ
16.2.1983
19.10.2008

18781
Serpil Çelik
İTÜ
27.8.1988
11.9.2008

21541
Ramazan Altın
İTÜ
26.7.1990
18.1.2008

24297
Yegane Biçkici
İTÜ
20.3.1991
10.12.2009

26918
Hüseyin Turgut
Lefke Avrupa Ü.
11.7.1995
26.1.2008

29306
Handan İyigörür
YTÜ
25.8.1992
13.9.2009

3169
Servet Varol
GSA
1 Haziran 1968
15 Şubat 2010

32670
Ceylan Çene
MSÜ
30.6.2003
1.6.2008

32807
Ercut Erten
MSGSÜ
30.6.2004
15.11.2009

37217
Derya Güler
YTÜ
31.7.2007
20.4.2008

37740
Mehmet Avcılar
Karabük Ü.
7.7.2008
24.8.2008

38636
Hüseyin Karkın
Erciyes Ü.
25.6.2008
19.7.2009

H. H. GÜNHAN DANIŞMAN

BİLGE VE ÇALIŞKAN

Bir bilgeydi Günhan Bey,
Sessiz ve derinden.

Bilirdi, bilgisini sezdirmeden,
Anlardı, sergilemeden.

Konuşurdu, inandırarak
İsyan ederdi, kavga etmeden,

Uzlaşırdu, uzlaştırarak,
Yol gösterirdi, konuşmadan.

Çalışırdı, çok çalışırdı, imrendirerek,
Bilgiye inanırdı, doğal sayarak.

Üretirdi durmadan, düzeyini yitirmeden,
Üstlenirdi hep, görev bilerek.

Birbirimizi çok sayardık, çok da severek.

Bırakıp gitti.
Yalnız kaldık,
Bir eksildim.

Afife Batur

Mimarlık Araştırmaları Seçkisi Seçici Kurulu toplantısında Afife Batur ve Ayla Ödekan ile, 28 Nisan 2005.

BİR GÜZEL İNSANIN ANISINA

Kendinizden daha genç bir yakınınızı kaybetmenin acısını bilir misiniz bilemem. Oysa ben, son 8-10 yıl içinde üst üste bu acıyı yaşamamın ıstırabı içindeyim. Önce Memik Yapıcı, sonra Müslim Kaptan, Şener Özler, Engin Omacan, Derviş Parlak, Samih Rifat, şimdi de Günhan. Doğrusu bu sonuncusu bana epeyce ağır geldi. Kuşkusuz bunda 38 yıldır süren kusursuz sevgi ve saygının da payı var. Ama ben kendi payıma, sevgili Günhan kardeşime karşı duyduğum hayranlığı da katmalıyım.

UIA 2005 İstanbul Kongresi Logo Yarışması ödül töreninde Besim Çeçener ile, 18 Haziran 2004.

O, toplumumuzda artık çok ender rastlanan ve her açıdan güzel bir insandı. Nazikti. Kimseyi incitmek istemezdi. İçtenlikli idi. Sevdiklerine gönülden bağlıydı. Duyguluymuştu. Herkesin dert ortağıydı. Özverili idi. Kendine kötülük edenleri bile kınamaz, hoş görürdü. Çok bilgili idi. Yeri gelmeden bilgisini ortaya döküp insanları utandırmazdı. Zekiymişti. Çok üretkendi. İstenen hiçbir şeyi geri çevirmez ve olabileceğin üzerinde gerçekleştirirdi. Alçakgönüllü idi. Yaptıklarını, kendi için, yapması gereken doğal bir görev olarak kabul ederdi. Dürüst ve güvenilir bir insandı.

Prof. Dr. Günhan Danışman gerçek bir insan ve centilmendi.

H. Besim Çeçener

GÜNHAN DANIŞMAN'I SONSUZLUĞA UĞURLADIK*

Değerli meslektaşımız Günhan Danışman'ı dün sonsuzluğa uğurladık. Yıllardır emek verdiği, çalıştığı bilim yuvasında, çok sevdiği üniversitesinde hocamıza yakışan olgunlukta bir tören düzenlendi. Mesai arkadaşları ve öğrencileri "bir eğitimci olarak Günhan Danışman"ı anlattılar. Bugün sizlerle birlikte farklı bir yönünü, "bir meslek adamı olarak Günhan Danışman"ı anlatmaya, onun birbiriyle çelişen değil, birbirini tamamlayan yönleriyle farklı bir portresini çizmeye çalışacak, duygularımızı, anılarımızı paylaşacağız.

Aynı okulu bitirmiş, aynı eğitimcilerden ders almış, benzer çevrelerden etkilenmiştik; ama okul döneminde karşılaşamadık. Benim okula girdiğim yıl Abdullah Kuran hocamızla birlikte ODTÜ'den ayrılmıştı. Yıllarca Abdullah Kuran ile birlikte çalıştım; Kuran'ın ölümünde Boğaziçi Üniversitesi'nde aynı salonda yapılan töreni Günhan Bey yönetmiş, hocasına son görevini yapmak yine ona düşmüştü. 12 Eylül askeri rejiminin üniversitelerdeki tasfiye operasyonunda, 1402 kapsamına girerek çok

sevdiği üniversitesinden uzaklaştırılmış, yıllarca yurtdışında çalışmak durumunda kalmıştı. Tekrar üniversiteye dönmesi ve çalışmalarına başlaması zaman almış, profesörlüğünü geciktirmişti. Acı bir tesadüf olarak, profesörlüğünün onaylandığı gün, tahlillerinin kötü çıktığını da öğrenmişti.

Kendisinin öğrencisi olmadım, ama ders anlatırkenki coşkusunu gördüm. Gelen yabancı konuklarımıza aktardığı kısa bilgilendirme sunuşlarında, kimsenin unutamadığı Sinan gezilerinde, ilgiyi bir an bile söndürmemeyi, katılanların merakını kabartmayı iyi bilen, mayası öğretmenlikle yoğrulmuş son derece enerjik bir Günhan Danışman gördüm. Oda toplantılarında fırsat bulduğu anlarda hemen öğrenci kâğıtlarını okumaya daldardı, bunun çok fazla zamanını aldığını düşünürdüm. Derslerine hayli ilgi vardı, katılım yüksekti ve Günhan Bey öğrencilerine çok değer veriyor, yazdıklarını önemsiyordu.

Günhan Bey, Mimarlar Odası'nın Avrupa Mimarlar Konseyi (ACE) nezdindeki temsilcisiydi. Türkiye Avrupa Birliği'ne aday üye statüsünde olduğu için önceleri gözlemci üye olarak, daha sonra da üye olarak Avrupa Mimarlar Konseyi'nde temsil ediliyorduk. Günhan Hocamız katıldığı ilk toplantıdan itibaren uluslararası ilişkilerde çok farklı bir üslup getirmişti. Çok ayrıntılı raporlar hazırlar, gündemdeki konuları, tartışmaları bize detaylarına varıncaya kadar aktarırdı. Bu raporlar yayınlandı ve biz dünya ve Avrupa'nın mimarlık gündemini yakından takip etmeye, irdelemeye, yorumlamaya ve yer yer müdahale etmeye başladık. Birlikte katıldığımız toplantılarda Günhan Hocanın dikkatini nasıl verdiğini, konuların gelişimini nasıl izlediğini gördüm. Avrupa Mimarlar Konseyi'nin oturumları denince, herhangi bir mimarlık toplantısı, uzmanı olduğumuz, terminolojisine alışık olduğumuz bilimsel bir platform aklınıza gelmesin. Meslek hukukunun ayrıntılarının tartışıldığı, yer yer bürokratik düzenlemelerin nasıl yapılacağına, ülkeler arasındaki farklı yorumların, yaklaşımların nasıl giderileceğinin üzerinde durulduğu bir tartışma ve değerlendirme ortamıydı bunlar. Gerek oturumlarda gerekse toplantı aralarında yapılan görüşmelerde Günhan Bey'in müdahaleleri, farklı politikaları algılamada, yer yer sezmede gösterdiği hüner şaşırtıcıydı. Çok iyi bir İngilizce bilgisine, konuya hâkimiyetine ve uzun yıllar yurtdışında kalmış olmanın farklı insan davranışlarını gözlemekteki deneyimine bağlı

Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Yönetim Kurulu Toplantısı, 2002.

olduğunu düşünebiliriz, ama biraz fazlasını kastediyorum. Bu çevrelerde saygı uyandıran, sözü dinlenen bir meslektaş olarak tanınıyordu ve neticede Torino Kongresinde oldukça yüksek bir oy oranıyla Uluslararası Mimarlar Birliği'nin (UIA) Konsey üyeliğine seçildi.

Günhan Danışman Hocamızla birlikte değişik ortamlarda pek çok toplantıya katıldık, pek çok görevi birlikte üstlendik. Mimarlar Odası'nın bilimsel etkinliklerinin düzenlenmesinde, yayınlarının hazırlanmasında birlikte çalıştık. Üstlenmesini rica ettiğimiz hiçbir dosya editörlüğünü, yazı önerisini reddettiğini hatırlamıyorum. *Mimar.ist* dergisi için "Teknoloji ve Mimarlık" dosyasının hazırlanmasını önermiş ve editörlüğünü de üstlenebileceğini söylemişti, ne yazık ki buna vakti olmadı. Şimdi bu dosyanın eksiksiz gerçekleştirilmesi gibi bir görevle de karşı karşıyayız.

Günhan Hocamızın Mimarlar Odası yayınlarında yer alan katkıları yanı sıra, ulusal ve uluslararası ortamlarda sunulmuş bilimsel çalışmalarını tam olarak bildiğimizi söyleyemeyeceğim. Üniversiteden izinli olarak geçirdiği bir yıl içerisinde yayıma hazırladığını gözlediğim kitap, bildiğim kadarıyla üniversite yayınları arasında İngilizce olarak yayınlandı. Yayın aşamasına gelmeyen, değişik ortamlarda sunulmak üzere Türkçe ve İngilizce olarak hazırlanmış bilimsel veriminin derlenmesi görevi önümüzde durmaktadır. Üniversitedeki çalışma arkadaşlarıyla birlikte bunu gerçekleştirebileceğimizi; Mimarlar Odası olarak böylesi bir çabaya destek verebileceğimizi belirtmek isterim.

Günhan Hocamızın ilgi alanının çok yönlü olduğu dile getirildi; işte bunlardan biri de sürekli mesleki gelişim alanındaki çalışmalarıdır. Mimarlar Odası sürekli mesleki gelişim çalışmalarına başladığımızda bize ilk kuramsal desteği veren, konunun farklı yönlerini dile getiren, uluslararası örnekleri çok canlı bir şekilde önümüze koyan yine Günhan Bey oldu. O sırada Boğaziçi Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi'nin Yönetim Kurulunda görevli idi; bizi kurumun yöneticileriyle tanıştırmış ve işbirliği yapmamız için teşvik etmişti. Sürekli mesleki gelişim çalışmalarının hep içinde olmuş Bilim Danışma Kurulu üyesi olarak katkısını esirgememiştir.

İzninizle Günhan Bey'den öğrendiğim ve çok etkilendiğim bir olayı da sizlerle paylaşmak istiyorum. Günhan Hocamız pek çok alanda olduğu gibi sözlü tarih alanını da önemsiyor, Uluslararası Sözlü Tarihçiler Birliği'nin kongrelerine katılıyordu; sanırım bir dönem de yönetim kurulu üyeliğinde bulunmuştu. Birliğin İtalya'da gerçekleştirdiği kongreye Arjantin'den katılan Mayıs Anneleri'nin çalışmalarını anlatmıştı. Hatırlayacaksınız, askeri yönetim zamanında Arjantin'de pek çok demokrat, yurtsever insan tutuklanmış, işkence görmüş ve katledilmişti. İnsanlar gözaltında kayboluyor, akıbetleri hakkında hiç bilgi verilmiyordu. Arjantinli anneler başlarındaki beyaz eşarplarla Mayıs alanında toplanıyor ve kayıp evlatlarını arıyorlar, sorumluların cezalandırılmalarını istiyorlardı. Dünya çapında ses getiren bu direnişin bir başka yönü daha vardı. Bazı aileler çocuklarının gözaltında doğum yaptığını öğrenmişlerdi ya da anneleriyle birlikte tutukevine götürülen torunlarını merak ediyorlardı. Askeri rejimin bu çocukları subay ailelerine veya sağcı ailelere evlatlık olarak verdiğini biliyorlardı. İleride bir gün bu çocukların kendi gerçek tarihlerini merak edeceklerini, gerçek ailelerini bulmaya çalışacaklarını ümit ediyorlardı. Bunun için Mayıs anneleri kendi DNA kayıtlarını tutuyorlar ve bulmayı ümit ettiği torunlarına gerçek ailelerini anlatan sözlü tarih çalışması yapıyorlardı.

Tarihin unutulmuşu terk ettiği bu acı gerçeği açığa çıkarma gayreti, sözlü tarih çalışmalarını çok başka bir açıdan görmeme ve sorgulamama yol açtığını söyleyebilirim. Günhan Bey'in bunu bizimle paylaşmasının bir nedeni vardı şüphesiz; Mimarlar Odası olarak sözlü tarih çalışması yapmaya ça-

lışıyorduk. Günhan Bey'in önerileri ve yol göstermesiyle, sevgili Mücella'nın gayretleriyle bir şeyleri yapmaya başladık, anıların kaybolmasını önlemeye çalıştık. Bu çalışmanın yeni kayıtlarla sürmesinden en fazla Günhan Bey'in memnun olacağını düşünüyorum.

Değerli dostlar, Günhan Bey'le birlikteliğimizden süzülen ortak anları sizlerle paylaşmak istedim. Ben kendisiyle birlikte çalışmaktan, kendisini ve ailesini tanımaktan büyük mutluluk duydum. Unutulmaz kahkahasını benimle paylaşmasından, dostum olmasından onur duydum. Kendisini saygıyla anıyorum, yakınlarına, ailesine ve siz dostlarına başsağlığı diliyorum.

Bülend TUNA

* 20 Ocak 2009, İstanbul Anma Toplantısı'ndaki konuşma.

BİR MESAJINIZ VAR

Sevgili Günhan Hocam,

Sizi sözcüklerle anlatabilmek kolay değil. Yine de yazmayı deneyeceğim, okuyacağınızı biliyorum.

Sizi ilk tanıdığımda üniversite 1. sınıf öğrencisiydim. Öğrencileri destekleyen, onlara özgüven veren kişiliğiniz, zihnimde "üniversite hocası" olmanın ilk koşulu olarak yerleşti. Hayran kalmıştım. Birikim, bilgi ve deneyimlerle hocamız, bizimle öğrenciydiniz. O yıllarda kulüp faaliyetleri, öğrenci buluşmaları, tiyatro bizim için eğitimden de öncelikliydi; bunu fark etmiş, bizimle iletişim kurmuş, yaratıcı heyecanımızı paylaşmıştınız. Bize eğitimi, ideallerimizi, sabrı sevdirdiniz. Benim için örnek oldunuz. Boğaziçi Üniversitesi Güney Kampusundaki enerji dolu hayaliniz gözlerimin önünde dans ediyor.

Mimarlık Araştırmaları Seçkisi ödül töreni, 2 Ekim 2006. Günhan Danışman, Deniz İncedayı, Eyüp Muhcu, Metin Karadağ.

Yıllar sonra ben Mimarlık Fakültesini bitirdim, öğretim üyesi oldum. Sizinle tekrar karşılaşmamız Mimarlar Odasının komisyon çalışmalarındaydı. Enerjinizden, ilkelerinizden, gençliğinizden, idealerinizden hiçbir şey kaybetmemiş olarak karşımda duruyordunuz. Zamanlar birbirine bağlandı o an. Sanki son parça yerini bulmuştu. Hayranlık duyduğum yapıcı, yaratıcı, üretken hocam bu kez sivil toplum çalışmalarının destekçisi, gönüllüsüydü. Doğru bir yerde olduğumu hissettim.

Ortak çalışmalarımızda size karşı öğrencilik yıllarımdan başlayan hayranlığım giderek arttı. Sizi daha yakından tanıma, birlikte üretme, paylaşma fırsatlarını buldum. Bir hoca olarak öğrettiklerinizi tekrar etmeme gerek ve imkân yok. Ben sadece bir insan olarak sizden öğrendiklerimden çok azını, burada sınırlı birkaç sözcüğe sığdırmaya çalışacağım.

Yaşam karşısında daima yapıcı, sabırlı ve hoşgörülüydünüz. Hayata güler yüzle ve pozitif yaklaşırdınız. Üslubunuz, sadece yakın çevrenizde değil, yürüttüğünüz uluslararası ilişkilerde de hayranlıkla izlenen, örnek bir çözümdü. Olumlu her şeyi kişisel bir sorununuzmuş gibi özveriyle desteklediniz, belki kişisel sorunlarınızı erteleyerek. Karmaşıklıklar karşısında birkaç sözcüğünüz yol göstermeye yeterdi. Bazen “Vah, vah!” diyerek her şeyi özetlerdiniz, bazen de gülümsemeniz her şeyi yeniden bir araya getirirdi. Bilimsel olana, çağdaş olana, adaletli olana, uygar olana, yapıcı olana tutkunuz.

Sizinle vedalaşmak mümkün olmayacak. Bize bıraktıklarınız, düşünceleriniz ve duygularınız varlığını her an yeniden üretecek, hep burada olacaksınız.

Deniz İncedayı

HOCAMA MEKTUP

Derin bir özlem kaldı hocam. Telafisiz.

Bilgi ve emeğe karşı sınırsız sevgi ve saygı sizinle somutlaştı.

Kısacık zaman içinde ne çok şey kattınız dağarcığıma.

Bildiğimiz zarafet, çalışkanlık, dürüstlük ve meslek aşkı kavramları değişti hocam, zenginleşti. Sizin kişiliğinizde.

Bu nasıl olabiliyordu? Bilmiyorum.

Hep teşvik ettiğiniz projeler arasındayım. Çizemiyorum hocam. Bir yumru var boğazımda.

Büromuzu onurlandırmıştınız. Projeler üzerinde aşkla heyecanla konuşmuştuk. Bastonla yürümekte zorluk çekiyordunuz. Biraz daha zayıflamıştınız. Çıkarken “bu üç projeyi birlikte kitap yapalım” dediniz, “tedavi bitsin, biraz düzeldiğimde.” Siz çıktığınızda hayretler içindeydik ve gözlerimizde yaş vardı.

Sağlığınız için içimiz titrediği zamanlarda bile kazıdan söz ediyordunuz. İnanamıyorum hocam, son dileğiniz öğrencilerinize ders vermektir.

Tam da iyi ki varsınız dediğimiz sırada metaneti öğrettiniz hocam. Becerebilirsek.

Sizi hastalık zorla yatırana kadar yatmıyordunuz.

Özden var, Saruhan ve Burcu. Sizin gibi sağlam. Emanet.
Biz Ocak'ın 19'unda kalbimizin yarısını gömdük hocam.
Siz Arnavutköy'ün en adam, en delikanlı yakışıklıydınız.
Çok erken oldu hocam.

A. Feyhan İNKAYA

Y. Mimar (hiç öğrenciniz olmamış öğrenciniz)

GÜNHAN BEY: ÜSTÜ KALAN HAYAT

Mimarlar Odası İstanbul Şubesi'nin 2002'deki genel kuruluydu sanırım; "Şener'den (Özler) sonra görevin" gibi söylemlere uyarak yönetim kurulu asıl üyeliğine ilk -ve son- kez aday olup seçilmiştim. Değerli Günhan Bey'le işte o yönetim kurulunda tanıştık.

Ve bugüne kadar, iyi ki tanışmışız dedim hep. Ve kuşkusuz bundan sonra da diyeceğim. Ve dedikçe öfkem daha da artacak, biliyorum.

Öfkeliyim. Acıdan çok ölüme öfke duyuyorum. Sadece ölüme değil öfkem, ama en çok ona.

...

Sadece karınca ezmez değil, sadece karınca gibi çalışır da değil, sadece karınca kararınca kazançla yetinir de değil, karşısındakinin cevherini -benimki gibi tenekeden de olsa- ortaya çıkarmaktan mutlu olan insanların sonsuzluğa gidişlerine öfkeliyim. Hep özledi-

Günhan Bey, 11 Mayıs 2008 günü Büyükkada'da kendisi için çaldığım "arkadaş ıslığı"na cevap verenlerden Mete Tırman ile.

ğim öteki yarım Şener gibi, nice sevgideğer arkadaşlarım gibi, yediveren gülü gibi her daim üretmiş bereketli Günhan Bey soyundan varlıkların hayattan yoksun kalışlarına öfkeliyim.

Cemal Süreya "üstü kalsın" adlı şiirinde öyle diyordu ama ben bilemiyorum, hakikaten her ölüm erken midir? Fakat bu konuda iyi bildiğim bir şey var: Üstü kalan hayatlar için ölüm hep erken olmuştur. Öfkem, doğanın genetiğindeki bu saçmalığa işte.

...

İlk toplantıdan itibaren tevazuun yansıdığı gülümser yüzünü, Oda'da yeni oluşuna bağlamıştım Günhan Bey'in. Bir süre sonra o da kendini kaptıracaktı, arkası gelmez işlerin yarattığı zorlu ortama; ve ister istemez bir yanındakinden çıkaracaktı acısını farkında olmadan – ya da olarak. Böyle

düşünüyordum, çünkü 12 Eylül'ün uğursuz tarlasının ürünlerinden, her birimizin çeşitli biçimlerde etkilendiği yeni bir Türkiye atmosferi oluşturulmuştu. Ayrıca 2002'nin o günlerinde, abimin kanse-re meşakkatli yeniliş sürecini yaşıyordum. Benim gibi herkesin de bir derdi vardı muhakkak. Ama Günhan Bey'in bana ve diğerlerine gösterdiği ilk günlük tavır ve davranışlarındaki heyecan ve naiflik, bir yılın sonunda da değişmemişti. Refakat ettiğim hasta nedeniyle toplantılara seyrek katılmış, hepsinde an be an izleyememiştim onu. Ama bu kadarı bile çok fazlaydı.

Sonunda, bir yıl daha geçmiş, görev süremiz sona ermiş ama o yine değişmemişti. Karşısındakinin halet-i ruhiyesi n'olursa olsun, inanılmaz yoğunluğu arasında tutturmuş olduğu nitelikli samimiyet, yüzünden ve sözünden hiç eksik olmamıştı.

...

Daha sonra başka çalışmalara ağırlık verdiğim için çok seyrek görüşür olduk. Ama her gördüğün-de, gözlerinden insanın yüreğine geçiveren sevecenlikle, seni çok özleyorum demeyi bir kere bile unutmaz mıydı insan? Bir meseleye takılı aklı, dalgınlığa yol açmaz mıydı? Gördüm ki, onda aç-mazmış.

Ya bu kadar yoğun çalışmanın, üretmenin, minnacık da olsa olumsuz bir dışavurumu olmaz mıydı hiç? Onda olmazmış.

Peki, hiç yorulmaz mıydı? O yorulmazmış.

Bu yaz hasta hasta gittiği arkeolojik kazıda da öyle olmuştur muhtemelen. *Ve Mimarlara Mektup*'un Aralık sayısının başyazısını* yazarken de. Ve bildiklerimin yanında, hiç sözünü etmeden uğraştığı daha birçok konuda** olduğu gibi.

Üniversitedeki uğurlanış töreninde konuşan çok değişik yaştaki tanışlarının sözlerinde, gözlerinde açıkça gördüm ki, Günhan Bey "üstü kalan hayata sahip" olanlardandı.

...

Öfkeliyim, çünkü onlar gidiyor; bu gezegeni daha yaşanılır kılmak için çalışanlar gidiyor ve ben bu hayatlara borçlanıyorum sürekli. Bir 19 Ocak'ta defnettığım Günhan Bey, bir 19 Ocak'ta cinayetini seyrettiğim ve iki yıldır gazetesinin önünde yatan Aghparik Hrant. Bu hızlı gidişin ve yaratılan boşlu-ğun bir sonu olmalı. Zira öyle olmazsa, bırakın uzaktakini, yanı başımdaki hayat*** dayanılmaz olur ki, o zaman öfke duymak da kesmez, ölmek zamanı gelmiştir artık.

Hasan Cevat Özdil

(*) O güzel yazıyı okuduktan sonra telefonla aradım ve teşekkür ettim, "gerçekleri yazmak gerekiyordu, biraz daha iyi olursam yüz yüze konuşalım" dedi ve vedalaştık. O daha iyi olamadı ve bu, son görüşmemiz oldu.

(**) Mimar Prof. Dr. H. H. Günhan Danışman'ın uğraşı alanları arasında benim öğrenebildiklerim: Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi II. Başkanlığı, Mimarlık Vakfı Kurucu Üyeliği, Mimarlık Müzesi Yönetim Kurulu Başkanlığı, Avrupa Mimarlar Konseyi (ACE) Türkiye Temsilciliği, Uluslararası Mimarlar Birliği (UIA) Konsey Üyeliği, Boğaziçi Üniversitesi Tarih Bölümü ve Bahçeşehir Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi Öğretim Üyeliği, Kırklareli Demirköy-Samakovcuk ve Tarsus-Gözlükule Arkeolojik Kazıları Kazı Mimarlığı.

(***) Yanı başımdaki deyince, herhangi bir yanlış anlamaya mahal vermemek için birkaç cümle etmeliyim. Bugün için insan soyunun bir artışı mıdır, kuşkuluyum ama sosyal ve politik hayatta örgütlü olmak hâlâ tayin edici. Hem bu nedenle hem kişisel tarih dolayısıyla galiba, kimi zaman manen zarara uğrasa da insan çok uzak kalamıyor, iki arada bir derede duruyor. Fakat o kadarcık bir zamanda bile rastlanabiliyor; karşısındakinin emeğini görmezden gelen, deniz fenerli mugalataya konu eden, çokbilmişlikle malûl saygısızlığa, erk ve kariyer düşkünlüğüne.

ONA YETİŞEBİLMEK İÇİN KOŞMAYA DEVAM EDECEĞİZ!..

50 kişiydik.

Tam 50 mimarlık öğrencisiydik.

Yaşlarımız daha 25 bile yoktu. 18'lik olanlarımız vardı.

Ancak o kadar genç, 60'ında bir hocanın peşinden koşup duruyorduk.

Koşmak derken, hakikaten koşuyorduk: Yetişmeye çalışıyorduk...

"Kendini Tekrarla-ma-yan Sinan" gezisi bünyesinde, İstanbul'da bulunan Sinan eserlerini, belirli bir sıraya göre geziyor, her biri hakkında detaylı bilgi alıyorduk Günhan Hocamızdan.

İlk durağımız, Edirnekapı Mihrimah Sultan Camisiydi. Otobüsten fırlayan hocanın peşinden biz de fırladık. Hocanın bu heyecanına telaşlandık önce. Bir aksilik olduğunu düşündük. Kemerlerin altından geçip köşeyi döndüğümüzde, camiye girmek için görevliden izin alan hocamızı gördüğümüzde telaşımızı da üzerimizden attık hemen.

Hocamız içeri girip kubbenin altındaki yerini aldığında daha öğrenciler yeni yeni giriş yapıyordu binaya. Hoca, başını kubbeye kaldırmış, gözleri ile işlemleri süzerken bizleri bekliyor, anlatacaklarını toparlıyordu.

Ancak herkesi beklemeden, duramayıp anlatmaya başladı! Etrafına toplanıp onu dinlemeye yetişemeyenler bundan sonra "geride kalmamaları ve acele etmeleri" gerektiğini öğrenmişti hemen.

Kubbe altında fazla durmadan minbere, oradan müezzin mahfiline savrulup durduk hocanın anlattıklarıyla. Gözlerimizle takip ederek yetişmeye gayret gösterdiğimiz bu adam, cami içinde köşe kapmaca oynar gibi sürekli koşturuyor, elinin uzandıklarını dokunarak, uzanamadığını parmağıyla işaret ederek anlatıyor, bizi de peşinden sürükleyip duruyordu.

Öğrencilerle bir Sinan gezisi, 11 Nisan 2004.

Sonra ikinci durak, üçüncü durak derken, koşturmacadan yorulanlar olmaya başlamıştı. Dördüncü ve beşinci duraklar derken mola talepleri iyice artmıştı ancak akşama kadar daha gezilmesi gereken onca yer vardı ve hocamız hiçbirini eksik bırakmamakta kararlıydı.

Sanırım o andan itibaren iş inada binmişti. Biz o kadar genç, 60'ında bir hocaya yenilemezdik! Koştuk, koştuk, koştuk...

Ağzından çıkan her kelimeyi duya-bilmek, işaret ettiği her detayı görebilmek, ellerini sürerek anlattığı her parçaya dokunabilmek için birbirimizle yarıştık!

Günün sonunda bitkin düşen o kadar gencin karşısında dimdik ayakta duran Günhan Hocamız, yaşına rağmen sahip olduğu bu enerjiyle bizimle dalga geçiyordu adeta.

Bu gezi bizi o kadar etkilemişti ki, bitmeyen bir gayretle kendimiz bir Edirne gezisi organize ettik. Bu gezide, onlarca mimarlık öğrencisini peşimizden sürüklercesine gezdirmeye çalıştık ve gezi sonunda herkesi memnun bırakmayı başardık. Çünkü sadece ve sadece Günhan Hocamızı örnek almıştık.

Şimdi, bir nisan ayında tanıdığımız hocamız için yine bir nisan ayında gezi organize ediyoruz ve bu geziyi kendisine atfediyoruz.

O sadece Boğaziçi Üniversitesi'nde hocalık yapmıyordu. O bulunduğu her yerde, yer yaşa, her çevreye öğretiyor ve öğretmekten usanmıyordu.

O derece dinamik yapısını örnek almamak mümkün değildi. Onu hepimiz, her zaman örnek alacağız.

Ben de kişisel olarak onu örnek alarak girdiğim Mimarlık Tarihi yüksek lisansını, onun hareketliliği ve bitmez enerjisinin izinde bitireceğim ve mimarlık unvanımla birlikte taşıyacağım bu uzmanlıkta, her zaman onu anacağım.

H.H. Günhan Danışman Hocama Saygılarımla.

İlker Ertuğrul

MSGSU, Mimarlık Tarihi

Yüksek Lisans Öğrencisi

BEYEFENDİ BİR MESLEKTAŞA SON MEKTUP!*

Sevgili Günhan,

Sonsuzluğa göçüş haberini burada (Lille'de) tesadüfen cep telefonumdan okudum.

Seninle tanışmamız 1960'lardaki (ODTÜ'de) öğrencilik yıllarında başladığına göre, dostluğumuz kırk yıllık olmuş. Bu kırk yılın son 15 yılında benim yurtdışından dönüşümden bugüne, giderek artan sıklıkta (yeterince olmasa da) buluşmalarımız oldu.

Senin saygıdeğer hocan, benim sevgili ve aziz dostum rahmetli Prof. Dr. Aptullah Kuran'ın evindeki ilk karşılaşmamız, yıllar sonra 2006'da sevgili Kuran'ın Boğaziçi Üniversitesi'ndeki anma toplantısındaki buluşmamızda ona olan manevi borcunu ödemedeki gayret ve çabaların benim için çok duygulandırıcı bir gözlem olmuştur.

Vefakârlık ve sadakat "bey" ve "efendi" olmanın koşullarındandır. Daha sonraki mesleki ve akademik buluşmalarda da senin bu mümtaz vasıflarını yeniden gözlemiş oldum.

Son ziyaretimde (ameliyatını izleyen günlerde bir dostunun evinde) güç koşullarına karşın tavırların hep aynı düzeydeydi. Beyefendilik makamı kolay doldurulamaz.

Sana ışıklar içinde istirahat, eşine ve ailene, tüm meslek camiamız ile birlikte sabırlar diliyorum.

Sümer Gürel

* Sümer Gürel, bu notu, "rahmetli meslektaşımız Prof. Dr. Günhan Danışman'ın 19 Ocak 2009 Pazartesi günkü cenaze töreninde okunması ve ilk *Mimarlara Mektup* ya da uygun görülecek dergide yayımlanması" ricasıyla Fransa'dan fakslamaya çalışmış, fakat ne yazık ki törenden önce elimize ulaşmadığı için orada okunamamıştır.

İstanbul Mimarlık Rehberi tanıtım toplantısında Göze Üner ile, 6 Haziran 2005.

1. Şener Özler Mimarlık ve Çocuk Resim Yarışması ödül töreni, 26 Nisan 2007.

YURTDIŞINDAN GELEN MESAJLAR

Brüksel'de ACE Genel Kurul Toplantısında Tuğçe Selin Tağmat ile, Nisan 2005.

Bu çok üzücü günde, UIA'daki bütün mimarlar, UIA Konseyi, UIA Sekreteryası ve şahsım adına sizlere ve Günhan Danışman'ın ailesine en derin duygularımızı iletiyorum. Hastalığını yenmek için büyük bir cesaretle savaştığını biliyorum, fakat maalesef bu savaşı hastalık kazandı. Ne kadar zor olursa olsun, yüzünde hep bir gülümseme oldu. Çok karizmatik ve yetenekli bir kişilik, muhteşem bir öğretmen ve akıl hocasıydı. Espri anlayışı, nezaketi ve duyarlı tavsiyeleri, Mimarlar Odası kadar bizler tara-

fından da çok özlenecek. Başsağlığı mesajlarımızı ailesine de iletmenizi diliyorum. Ayrıca, iletişim bilgilerini bana ulaştırırsanız, kendilerine Günhan ile ilgili duygu ve düşüncelerimi kişisel olarak da yazmak istiyorum.

Louise Cox, UIA Başkanı

* * *

Çok sevgili meslektaşımız Günhan Danışman'ın kaybı için en içten başsağlığı dileklerimi lütfen kabul edin. Konsey toplantılarımızda UIA ile ilgili konuları tartışırken ve aramızdaki sohbetler sırasında yaptığı tüm nazik yorumları kesinlikle hatırlayacağım. Dikkatimizi bazı konulara çekmek konusunda hep çok doğru ve saygılı olan yaklaşımı, çevremizdeki herkes tarafından çok takdir gören bir özelliği. Kişisel olarak tüm iyi dileklerimi ailesine de iletmenizi diliyorum.

Jordi Farrando, UIA Genel Sekreteri

* * *

Avrupa Mimarlar Konseyi (ACE) dostumuz ve meslektaşımız Prof. Dr. H. H. Günhan Danışman'ın vefatını öğrenmekten dolayı büyük üzüntü duymaktadır. Hem ACE Yönetim Kurulu hem de ACE Sekreteryası adına, size ve özellikle UIA çalışmalarında yer alanlar olmak üzere, Mimarlar Odası'ndaki tüm meslektaşlarımıza bu üzüntüyü paylaşmak üzere en derin duygularımızı iletmeği istiyorum.

Günhan Danışman, Mimarlar Odası Delegasyonu'nun Başkanlığı görevini aktif olarak üstlendiği ilk günden bu yana ACE'de birçok arkadaş edindi. Tüm bu yıllar boyunca hep çok akıllı, farklı, nazik ve candan bir meslektaş portresi çizdi. Kendisini çok özleyeceğiz. ACE'nin başsağlığı dileklerini ailesine ve yakın çevresine de iletmenizi dilerim.

Juhani Katainen, ACE Başkanı

* * *

Günhan'ı kaybetmemiz bana derin bir üzüntü verdi. Bu nazik beyefendi ile çalışma zevki ve onuruna sahip oldum. Sorunlara basit ve derin entelektüel yaklaşımını özleyeceğim. Son aylar hepimiz için zor oldu. Ailesine ve çalışma arkadaşlarına en içten başsağlığı dileklerimi gönderiyorum.

Gaetan Siew, UIA Önceki Dönem Başkanı

* * *

Kendimi bir süredir hazırladığım, fakat yine de derin bir acıyla karşıladığım bu kötü haber için çok üzgünüm. Kendisinin kişiliği ve olağanüstü niteliklerine büyük saygı duyuyorum. Herkesle beraber ben de iyi bir dostu, değerli bir meslektaşı ve kendini adanmış bir öğretmeni kaybettim. Onu her zaman hatırlayacağım ve kendisiyle tanışmış ve beraber çalışmış olmak bana hep mutluluk verecek.

Beni yakın bir arkadaş olarak görerek bu haberi hızlıca iletmenizden dolayı çok teşekkür ederim. Onun derin bilgisi ve mantıklı duruşunu özleyeceğim konusunda sizi temin ederim. Bu özelliklerinden, kendim de kişisel olarak UIA içindeki çalışmalarım için çok katkı aldım. Anısını her zaman yaşatacağım ve bana pek çok konuda verdiği tavsiyeler doğrultusunda hareket etmeyi sürdüreceğim.

Lütfen ailesine ve Türkiye'deki tüm mimarlık topluluğuna en derin başsağlığı dileklerimi iletin.

Lisa Siola, UIA'nın 2. Bölge'den Sorumlu Başkan Yardımcısı

İTÜ Mimarlık Fakültesi'nin İlk Şehircilik Kürsüsü, Dört Üyesinden Üçüncüsünü, Sevgili ve Değerli Üyesini de Kaybetti:

PROF. DR. AHMET KESKİN*

Sayın ve sevgili Prof. Dr. Ahmet Keskin Bey ailesinin sayın ve sevgili eşi ve kızı, kardeşi ve yeğenleri, yakınları, dostları, arkadaşları,

Böyle bir konuda konuşmak çok ağır ve zor bir görev. Ahmet Keskin Bey'le Şehircilik Kürsüsüne asistan adayı olarak atandığımız günden bugüne kadar 57 yıl geçti. Dile kolay, yarım yüzyıldan çok...

1949 yılı yaz aylarında, şehircilik dersi hocamız Kemal Ahmet Bey'in yurtdışında olduğu ve henüz doçent olduğu, sayın ve sevgili Gündüz Özdeş Bey'in de asistan olduğu dönemde ve fakülte henüz Gümüşsüyü binasındayken yaz tatilinde, Gündüz Bey'in yönetiminde Gaziantep İmar Planı çizimlerinde öğrenci-yardımcı olarak çizimlere katılmıştım.

Ahmet Bey Şehircilik Kürsüsünü ziyaret için geldiğinde sıkışık durumu görerek o da yardım etmek üzere çalışmaya katılmıştı. O yıl mezun olmuştu. Gümüşsüyü binasında benden iki sınıf yukarıda olan Ahmet Bey'i şahsen tanıyordum. Ancak tanışmıyorduk, sadece sınıf arkadaşım, çok sevdiğim rahmetli İsmail Yeğenoğlu'nun halasının oğlu olduğunu biliyordum; ayrıca aile dostlarımız ortaklı.

Benim amca, teyze dediğim aile dostlarımıza Ahmet Bey'in dayı ve hala dediği bir ara bağlantımız vardı. Baba tarafından Samsunluydular...

Annesi Ulviye Keskin ve anneanesi İstanbulluydu. Ağabeyi Metin Keskin ve ablası Emine Keskin ile Teşvikiye Hüsrev Gerede Caddesindeki Keskin Apartmanında otururlardı. Dayısı Güzel Sanatlar Akademisi'nin ressam hocalarından ve müdürlerinden ünlü Ressam İsmail Bey'dir.

Kendisinin son derece prezisyonlu bir çalışması vardı. Böylece ben öğrenci iken tanışmış olduk. Ahmet Bey yeni mezundu ve Fransa'ya gitti. İki yıl sonra ben 1951 yaz döneminde mezun olup gene Şehircilik Kürsüsünde hocamız Prof. Kemal Ahmet Arû'nun özel işleri için ara ara, gerektiğinde çağrılıyor ve çalışmalara katılıyordum.

Mezun olmuşum, hedefim üniversiteye intisap etmektir. Benim mezun olmamdan daha önce, öğrencilik dönemimde, diploma projesi sırasında babam, Zonguldak'taki İl Özel İdaresi binası inşaatının mühendis-müteahhit yüklenicisi olarak, proje mimarı sayın ve sevgili hocamız –biz üniversiteye girdiğimizde fakülte dekanı ve mezun olurken İTÜ rektörü olan– Prof. Emin Onat Bey'i tanışıklık içinde ziyaret ederek, benim asistan olarak arzum için düşüncelerini sormuş. Hoca da “çok uygun, çok iyi olur, Bina Kürsüleri çok dolu, ilerlemek çok güç, Şehircilik Kürsüsünde ise bir profesör ve bir asistan var, orada ilerlemesi çok daha kolay” demiş ve Şehircilik Kürsüsünü önermiş. Bana bu mezun olduktan sonra söylendi.

Ben önce biraz kırılmış, sonra hemen hemen üç yaz dönemi çalışmalara katıldığım Şehircilik Kürsüsü ile yakın ilişkide olduğum için de memnun olmuşum.

Ahmet Bey'in Fransa dönüşü kürsüye geldiği gün, hocayla konuşmak istediğini anlayınca ben odadan çıktım. Konunun, kürsü kadrosu olduğunu tahmin ediyordum, ancak kürsüde o sırada, asistan olan Emin Canpolat Bey ve Kenan Akınay Bey'den, Kenan Bey serbest mimar olarak çalışmak üzere ayrılmıştı ve sadece tek açık kadro vardı. Ben hiçbir şey sormadım, çünkü o dönemde biz gençler büyüklere hiçbir şey sormaz, sadece bize verilen görevi yapardık.

Tam o yaz sonunda, Emin Bey'in de askerlik görevi sırası geldiğinden ötürü, o da kürsüden ayrılınca iki adet asistan kadrosuna başvuru olanağı doğdu, ancak ben gene talip olmadım. Hoca ve Gündüz Bey bir gün beni çağırarak, kadro sorunu çözüldüğü için başvurabileceğimi söylediler.

Böylece 1951 yılı yılbaşına yakın bir dönemde Ahmet Bey ile beraber yabancı dil ve bilim sınavına girdik ve ikimiz de “asistan adayı” olarak atandık, önce de belirttiğim gibi, 57 yıl önce. Ahmet Bey ile Şehircilik Kürsüsü'nde beraberce başladığımız çalışma yaşamı bağlamında dostluğumuz bugüne kadar 57 yıl kesintisiz sürdü; yarım yüzyıldan daha uzun bir süre... Bu 57 yıl içinde birbirimiz için Hande Hanım ve Ahmet Bey olarak kaldık ve birbirimize asla “sen” hitabını kullanmadan büyük bir sevgi ve saygı içerisinde birlikte çalışmalarımızı sürdürdük, hocamın tanımlanmasına göre verilen görevlerle. Kürsüde Ahmet Bey harita arşivi ve diyapozitiflerden ve ben de kitaplıktan sorumluyduk.

Taşkışla girişinde, sağ koridor Mimarlık Fakültesine, sol koridor İnşaat Fakültesine ayrılmıştı. Koridora girişte sağdaki ilk kapı, 103 no'lu oda Şehircilik Kürsüsüydü. Girişte sağ taraftaki kapı hocamız Prof. Kemal Ahmet Bey'in, sol taraftaki kapı asistan Gündüz Bey'in odasına açılırdı. Ortadaki oda asistan odası olarak ayrılan mekândı; iki büyük çizim masası konularak o odaya yerleştirildik.

Masalar karşılıklı yerleştirildi, sağdaki masa Ahmet Bey'in, soldaki benimdi. Böylece İTÜ Mimarlık Fakültesi Şehircilik Kürsüsü, Hocamız Prof. Kemal Ahmet Arû, ağabeyimiz asistan Gündüz Özdeş ve iki asistan adayı olan Ahmet Keskin ve Hande Çağlar'dan oluşan dört kişilik bir oluşumdu. 1951 yılı sonunda bugünkü Şehir ve Bölge Planlaması Bölümü'nün ilk çekirdek kadrosuyduk.

Odamızı da, kürsümüzü de fakültemizi de çok sevdik. Fakültenin en genç iki asistanıydık. Özellikle beni hiç adam yerine koymazlardı. Biz tüm kadronun öğrencisiydik.

Ahmet Bey'in seçimiyle, taksitle PYE marka bir radyo aldık. Herhalde radyonun sesinin fazla açık olduğu sürelerde, hoca kapıyı açar, içeriye girmeden "radyo mu çalışıyorsunuz" diye sorar, başka bir şey sormasına fırsat vermeden derhal sesini kısardık.

Odamızda sakince oturur, okur, bütün gün sessiz sakin çalışırdık. Hoca çalışma konumuz olarak Ahmet Bey'e "ulaşım", bana "konut" konusunu vermişti. Sürekli kitaplık çalışması yapar, kayıt alırdık. Derslerde öğrenci yoklaması yapar, dia-pozitif görüntülerine yardım eder, öğrenci kayıtlarını tutardık. Stüdyo çalışmalarının tüm hazırlıklarını yapar, özellikle belediyeden sağlanan harita ozalitleriyle boğuşur, kürsü için satın alınacak yayınları izler, öneri listeleri hazırlardık.

Bazı günler, Ahmet Bey'i sınıf arkadaşları gelip arardı. Odamıza en sık gelen misafir, koridor kapısını büyük bir gürültüyle açarak, "kuşum" diye bağırarak giren Yapı Kürsüsü Asistanı Lâmi Eser Bey'di. Gündüz Bey'le sınıf arkadaşlarıydılar ve ona "kuşum" diye hitap ederdi. Odaya girer girmez Ahmet Bey'in üstüne yürür ve o sıralar çok zayıf olmasına karşın, acı bir kol kuvvetiyle Ahmet Beyi ikiye katlardı. Ahmet Bey "yapma ağabey" derdi ama dinlemezdi. Bir keresinde gene böyle büyük bir gürültü içinde kürsüye girdiğinde, bizim odanın kapısına geldiğini anlayan Ahmet Bey'in yerinden kalkıp inanılmaz bir çeviklikle pencerenin içine sıçrayıp pencere kanadını açarak kendini dışarıya atması, asla unutamayacağım bir görüntüdür. Her şey o kadar büyük bir hızla cereyan etmişti ki, kendisine bir zarar geleceği endişesiyle pencereye koştum. Ahmet Bey'in biraz sendeleyerek ve üzerindeki tozları silkeleyerek, tekrar girişe doğru yürüdüğünü gördüm, içim rahat etti. Tekrar odaya döndüğünde, Lâmi Bey yapacağını yapmış ve gitmişti.

Bazı akşamüstleri, çay içerken Ahmet Bey aniden fırlar, pencerenin önündeki sevimli Hillman arabasına biner, yollarda trafiğin hemen hemen sıfır olduğu o dönemde, Maçka'da Kıyık Pastanesi'ne kadar gider ve milföy pasta ile geri dönerdi, pastalarımızı yerdik. Bazen bu durumlarda hoca kapıdan başını uzatır "aa, çay mı içiyorsunuz?" der ve kendisine derhal pasta ikram ederdik.

Öğle yemeklerinde aykırı bir durum olmadığı takdirde, hoca "hadi yemeğe gidiyoruz" derdi ve Mediha Hanım'ın yemeklerine hep beraber giderdik. Kürsümüzün bu güzel beraber olma isteği kürsü büyüdüğü ve üye sayısı arttığı halde hep devam etmiştir. Ben kendi görüşüme göre hayatım boyunca asla bugünlerin tatlılığını hiç unutamam. Hepimiz aile üyelerimiz de dâhil, sağlıklıydık, yaşamdan keyif alıyorduk, son derecede dost bir çevre yaratılmıştı ve hepimiz çok memnun ve mutluyduk. Hepimiz sürekli bir çalışma içindeydik ve öğrencilere yararlı olmağa çalışıyorduk. Derslerin tümünü hoca veriyordu, bizler stüdyo çalışmalarına, kürsü işlerine yardımcı oluyor, her an çalışıyor, çalışıyorduk. Hiçbir yakınmamız yoktu ve hiçbir zaman da olmadı.

Hocamın belirlediği konularda yeterli tezi çalışmalarımıza başladık. Çalışma dönemimizi İTÜ'nün ilk on yıl kuruluş aşaması içinde olduğundan, doktora değil, yeterli tezi çalışmaları yaptırılıyordu, ancak çalışmaya başladığımızda Ahmet Bey anlaşılabilir bir biçimde ateşlenerek hastalandı. Alman

Hastanesi'ne kaldırıldı. Çok büyük olasılıkla Fransa'daki pastörize süt içme alışkanlığından sonra, İstanbul'daki pastörize sütlere güvenerek kaynatmadan içtiğinden ötürü mikrop alarak hastalandığı düşünülüyordu.

Istirap dolu bir dönem geçirdi. Evimize yakın olduğundan hemen her gün Taşkışla'dan çıktıktan sonra Ahmet Bey'i ziyaret ederdim. Oradan buradan konuşarak gevezelik ederdik. Bir gün Ahmet Bey'e, her ikimizin de tanıdığı olan bir evli çiftten söz ederken "ama onlar hiç geçinmiyorlar" dediğimde bana "ama Hande Hanım geçinememek de bir geçinmektir" demişti. Bu sözü bu kadar yıl hiç unutmadım. Evet, geçinememek de bir yaşam biçimiydi. Ahmet Bey uzunca bir süre sonra sağlığını buldu. Kontrol için tekrar yurtdışına gitti. Döndüğünde doktora tezi dönemi başlamıştı. Bu tabii yeni bir çalışma süresi demektir. Doktora çalışmasına başladı, her zamanki gibi başarıyla tamamladı.

Ahmet Bey profesörlük dönemi çalışmasına geçtiğinde, öğrencisi olan bir üye, o sıralar kadro sıkıntısı olduğundan ötürü Ahmet Bey'e gelerek, o tek kadronun kendisine bırakılmasını talep etmişti. Ahmet Bey emsalsiz bir iyilik meleği idi; neredeyse bu kadroya talip olmaktan vazgeçecekti. O sırada ben Fakülteye dekan olarak seçilmiştim. Bir akşam evimizin kapısı çalındı. Ahmet Bey kapıda idi, büyük bir şaşkınlıkla karşıladım, içeriye girdi, oturdu. Yüzünün ifadesi hiç iyi değildi. O kadar yıldır bu yakın ve ortak çalışmamızda kendisinin böyle bir yüz ifadesine tanık olmamıştım. Çok üzgündü. Getirdiği büyük torbayı bana verdi. "Hande Hanım alın bu torbayı, ne yaparsanız yapın, ben bir süre Uludağ'a gidiyorum" dedi. Torbadakiler profesörlük başvurusu için gerekli olan çalışmaları. Ertesi günü hoca ve Gündüz Bey'le görüşüm ve büyük bir hızla belgeleri düzenleyerek bir başvuru haline getirdik ve başvuruyu hazırladık.

Ahmet Bey, hocanın bizlere tevdi ettiği görev içinde "ulaşım" konusuna birçok çalışmayla sahip oldu. Doktora, doçentlik ve profesörlük tezlerinden ayrıca tüm araştırma, bildiri, makale çalışmalarında da "ulaşım" alanında ürün verdi.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nden, Sayın Prof. Dr. Nurettin Sözen'in belediye başkanı olduğu dönemde, ulaşım konusunda danışmanlık hizmeti yaptı. Bence, bütün bu çalışmalarından ayrıca genelde bir mühendislik alanı olarak görülen ulaşım ve trafik konusuna bir plancı olarak katılım veren ilk mimar-şehirci bir uzman oldu. Böylece bu alanın sorunlarının çözülmesinin, sadece bir teknik ve mühendislik konusu olmadığını, bunun temelde bir planlama konusu olduğunu gösterdi ve savundu. Ulaşım konusuna başka bir bakış açısı getirmeye çalıştı ve başarılı oldu.

Benim dekanlık görevim sonrasında dekanlık görevini Ahmet Bey'e tevdi etmeyi planladım. Büyük bir oy sayısıyla fakültenin dekanı olarak görev aldı. Böylece Şehircilik Kürsüsünün nüvesini oluşturan ilk dört üye, fakültenin dekanı olarak, fakülteye hizmet vermek onuruna da eriştik.

* * *

Ahmet Bey bir beyefendi olarak doğmuştu. Bir beyefendi olarak yaşadı ve bir beyefendi olarak sakin bir uyku içerisinde ömrünü tamamladı.

Ahmet Bey tüm öğrencileri tarafından "Şeker Ahmet Bey" olarak tanımlandı. Öğrencisiyle, öğretim kadrosuyla herkes tarafından çok sevildi ve sayıldı. Ben de böyle bir beyefendi arkadaş ile uzun yıllar aynı odayı paylaşarak ortak çalışmamızdan, pek çok değerli anılara sahip oldum. Ahmet Bey'e içtenlikle dertlerimden ve üzüntülerimden söz ettiğimde, sürekli olarak, bu konuşmalardan güç ala-

rak kalktım. Ahmet Bey, kanımca onu tanıyan, bilen herkes için büyük bir kayıptır. Onun yerini tutacak bir kişi de çok zor bulunacaktır.

Ahmet Bey,

Asla unutulmayacağınıza emin olmalısınız. Sizin tüm yaşamınızla bu gün Tanrı katında çok yüksek mertebelerde olduğunuza inanıyorum. İyi ki sizi tanıma fırsatım buldum, iyi ki beraber çalıştık.

Sevgili kızınız, değerli öğrencimiz, sevgili meslektaşımız Melda Keskin, sizin son durağınızda, çok iyi tanıdığınız Taşkışla'nın en değerli mekânı olan iç avluyu, saygıdeğer Dekan Prof. Dr. Orhan Hacıhasanoğlu'nun desteğinde, sizin çok bağlı olduğunuz Taşkışla'da önermiş ve uygun görülmüştür. Güzel bir sonbahar günü 18 Ekim 2008'de sizi orada ağırladık ve uğurladık. Düşünenler, hazırlayanlar ve katılımcılar var olsun. Sizin de yerinizin cennet olacağına inanıyorum.

Saygılarımla.

Prof. Hande SUHER

* Hande Suher'in, cenaze töreninde yaptığı konuşma metnidir.

PROF. DR. AHMET KESKİN'İN ARDINDAN...

Ahmet Keskin Hocamızı 16 Ekim'de kaybettik. 25 Ocak 1925'te İstanbul'da doğan hocamız, ilk, orta ve lise öğrenimini Galatasaray Lisesi'nde tamamlayarak, İTÜ Mimarlık Fakültesi'nden 1949 yılında mezun olmuştu. Paris Institut d'Urbanisme'de bir yıl süreli çalışmasının ardından 1951'de İTÜ Mimarlık Fakültesi Şehircilik Kürsüsü'ne asistan olarak atanmıştı.

Ahmet Bey 1956 yılında, "Otopark Üzerine Bir İnceleme" adlı yeterli çalışmasını ve 1962 yılında "İstanbul Şehri Metro İhtiyacı" adlı doktora tezini tamamlayarak şehircilik alanında doktor unvanını alan ilk kişi olmuştu. 1962-1964 yılları arasında California-Berkeley Üniversitesi'nde "Research Fellow" olarak çalışmış, çeşitli konferans, seminer ve kurslara katılmıştı. "Ulaşım ve Şehirselleşme İlişkileri Üzerine Bir Araştırma" adlı teziyle 1967'de "üniversite doçenti", 1968'de "Şehircilik Kürsüsü doçenti" unvanını almıştır. 1980 yılında Şehirselleşme Bölgeleri ve Ulaşım Kürsüsü'nde profesör unvanı alan hocamız 1980-1982 arasında Mimarlık Fakültesi Dekanlığı görevini sürdürmüştür.

Mimarlık Fakültesi içinde Şehircilik Bölümü'nün kuruluş yıllarında uzmanlık alanları ortaya çıkmıştı. Ahmet Hocamız bu dönemde şehirselleşme konuları üzerinde çalışmalarını yoğunlaştırmıştır. Mimarlık Fakültesindeki görevlerinin yanı sıra 1958 yılında İTÜ Teknik Okulu Mimarlık Şubesi'nde üyeliği, 1970'li yıllarda İTÜ Mühendislik-Mimarlık Fakültesi Şehircilik Kürsüsü'nde başkanlık, 1974-1977 arasında Konya Mühendislik-Mimarlık Fakültesi Şehircilik Kürsüsü'nde öğretim üyeliği yapmıştır.

Ahmet Keskin Hocamız akademik çalışmalarıyla birlikte şehircilik yarışmalarına da kürsü arkadaşlarıyla katılarak, Ankara, Adapazarı, Konya, Erzurum imar planları yarışmalarında üç mansiyon, bir üçüncülük ödülü almıştır. Mimarlar Odası Şehircilik ve UIA komisyonlarında, *Mimarlık* dergisi yayın komitesinde çalışmış ve 1989-1991 yılları arasında İstanbul Büyükşehir Belediyesi Danışmanlık Kurulu'nda ulaşım ve planlama konularında danışman olarak görev almıştır.

* * *

Ahmet Bey'in 1965'te öğrencisi, 1969 yılında da asistanı oldum. 40 yılı aşan bir süreyle, hoca, meslektaş, kürsü arkadaşı, ağabey ve yakın dost olarak ilişkimiz sürdü.

Büyük şehirlerde 1970'li yıllarda görülen gecekondulaşma ve İstanbul'un tahrip olan tarihsel dokusu karşısında çok tepki duyduğunu anımsıyorum. Kentleşme ve uygarlık arasındaki karşılıklı ilişkinin varlığını, kentsoylu olma sürecinin kolay olmadığını, Avrupa'nın çağdaş kent yapısına erişmede gerekli fiziksel ve toplumsal değişimi birçok yüzyıl içinde gerçekleştirdiğini her zaman ifade ederdi. Bir ulaşımcı olarak, yayalar ve araç kullanıcıları arasındaki ilişkinin kent kültürünü yansıttığını ve "şehirdeki kaldırım yüksekliği"nin var olan kent kültürünün bir göstergesi olduğunu derslerinde anlatırdı.

İstanbul'da metro ihtiyacıyla birlikte diğer toplu taşıma politikalarının edinilmesine uzun yıllar katkıda bulunmuş, toplu taşımanın yanında özel araç sahipliğinin de önemli olduğunu, otomobilin kişisel özgürlüğü sağlayan, toplumsal verimi artıran bir araç olması nedeniyle üretiminin azalmayacağını ve kentsel ulaşım ağında önlemlerin kriz doğmadan önce alınması gerektiğini belirtmiştir.

Ahmet Keskin Hocamız, Cumhuriyet kuşağından bir aydın insan ve devrimlerin yılmaz savunucusuydu. Üniversitelerin ve ülkenin önemli çalkantılar içinde olduğu 1970'li yıllarda sayılı öğretim üyesinin katılma cesaretini gösterdiği öğrenci forumlarında konuşmuş ve tartışmalara korksuzca katılmıştır. Sağ ve sol grupların birbirine girdiği ve silahların Taşkılla koridorlarında patladığı günlerde talebeleri yatıştırmaya çalışmasını ve daha sonra kürsünün kapı kanadı ve pervazlarından çıkardığımız kurşunları, yerlerden topladığımız kovanları polise mi yoksa jandarmaya mı teslim edelim tartışmalarını hiç unutamam.

Ahmet Bey yurtiçi ve yurtdışı basını sürekli izleyen, çeşitli politik ve toplumsal olaylara yorum getiren bir insandı. Kürsü içinde sürekli olarak kendisine güncel olaylar hakkında görüşleri ve değerlendirmeleri sorulurdu. Ahmet Bey yöneltilen soruları yanıtlamakla kalmaz ertesi gün kitaplığından getirdiği yabancı dergi ve gazetelerle bizleri bilgilendirirdi.

Bütün bilgi ve görgüsüne, İstanbul'un seçkin ailelerinden birine mensup olmasına rağmen Ahmet Bey bir tevazu ve zarafet örneği idi. Gösterdiği alçakgönüllülük ve çevresindekilere sağladığı güven ve rahatlık hissiyle herkesi kendine çekti. Kürsüdeki diğer hocalarımız ve arkadaşlarımız arasında çözülmesi gereken bir sorun varsa ilk gidilen kişi Ahmet Bey'di. Kimseyi kırmadığı ve kimse de onu kırmak istemediği için arabulucu durumunda kaldığından kürsüdeki birçok arkadaşımızın dert ortağı, sırdaşı olmuştur. Bütün bu meziyetlerine rağmen hiç gösterişe kaçmaması, hayata karşı olumlu ve güler yüzlü yaklaşımı, her zaman zarif davranışı nedeniyle arkadaşları ona "Şeker" lakabını vermişlerdi.

Öğrencilerine, arkadaşlarına ve dostlarına çok bağlıydı, vefalıydı. Dost hukukunu sayan, önem veren bir kişiliğe sahipti. Galatasaray Lisesi'nden ve fakülteden arkadaşları ile ömür boyu süren yakın ilişkileri, dostlukları her zaman hayranlık uyandırmıştır. Bu ilişkiler içinde beni en çok etkileyen hocamız Prof. Kemal Ahmet Arû'ya olan bağlılığıdır. İki kişi arasındaki hoca-talebe, baba-oğul, ağabey-kardeş ilişkileri bir ömür boyu sürmüştür. Prof. Arû anılarını anlattığı kitabında "onu ailemden sayarım, o herkese aynı ilgi ve saygıyı gösteren müstesna insandır" diye yazmaktadır.

Ahmet Keskin Hoca, ailesine düşkün, hayat dolu bir insandı. İyi kayak yapar, iyi yüzer, yelken kullanır, yemek yemesini ve seyahati sever, müziğini de yanından hiç ayırmazdı. 1970'li yıllarda, özellikle bahar aylarında, kürsünün diğer üyeleriyle çıktığımız hafta sonu gezilerimizi, İskenderun seyhaha-

timizi, yazlığında bizleri misafir etmesini, çocuklarımızın daha bebekliğinden itibaren her halleriyle ilgilenişini ve bize otuz yıl boyunca verdiği manevi desteği hiç unutmam, unutamam.

* * *

Geçen yıl ekim ayında Gündüz Özdeş Hocamızın vefatının anma toplantısı için kendisini aradığımda gayet iyiydi. Telefonda uzun uzun konuştuk. Nereden bilebilirdim daha sonraları sadece hafif bir gülümsemeyle bana bakacağını ve bir daha hiç konuşamayacağımızı...

Yeri doldurulamayacak bir üniversite insanı, Cumhuriyet aydını, seçkin bir İstanbul beyefendisi ve nihayet Şeker Ağabeyimizi kaybettik. Anısı her zaman kalbimizde yaşayacaktır. Nur içinde yatsın.

İsmet KILINÇASLAN

Prof. Dr., İTÜ Mimarlık Fakültesi

PROF. DR. AHMET KESKİN'İN ARDINDAN

İTÜ Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlaması Bölümü, son üç yılda üçüncü ulu çınarını yitirdi. Üç yıl önce 20 Aralık 2005'te Bölümümüzün ilk ulu çınarını Prof. Kemal Ahmet Arû Hocamızı sonsuzluğa uğurlamıştık. 23 Kasım 2006'da da ikinci ulu çınarımızı Prof. Gündüz Özdeş Hocamızı kaybettik. 17 Ekim 2008'de de Sevgili Hocamız Prof. Dr. Ahmet Keskin'i sonsuzluğa uğurladık. Kaybımız çok büyük. Üzüntümüz çok derin...

Sevgili Hocamız Prof. Dr. Ahmet Keskin, 25 Ocak 1925'te İstanbul'da doğdu. 1937'de Galatasaray Lisesi ilk kısmını, 1940 yılında orta, 1944 yılında lise kısmını bitirerek İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi'ne girdi ve 1949 yılında buradan mezun oldu. Aynı yıl başladığı askerlik hizmetini 1950 yılında tamamladı ve Fransa'ya giderek Institut d'Urbanisme'de bir yıl şehircilik eğitimi gördü. Yurda döndükten sonra 31 Aralık 1951'de İTÜ Mimarlık Fakültesi'nde Şehircilik Kürsüsünde asistan olarak göreve başladı.

Sevgili Hocamız Ahmet Keskin'in yaşamında üniversite yaşamı ve mesleği çok önemli bir yer tutardı. Şehircilik mesleğine tutkusunu ve Şehircilik Kürsüsüne asistan oluşunu, Kemal Ahmet Arû Hocamızın emekliliği için hazırlamış olduğumuz 1982 tarihli anı kitabında şöyle anlatıyor:

“Bundan 36 yıl evvel, Teknik Üniversite'nin Mimarlık Fakültesi'nde üçüncü sınıf öğrencisi olarak Şehircilik dersine başladığım sıralarda dersin hocası Prof. Oelsner, sempatik haliyle bizlere bu yeni dersi hemen sevdirmişti. Bunda, o zamanki asistan, sonra doçent olan Kemal Ahmet Bey'in de payı olsa gerek diye düşünüyorum. Çünkü Profesör Oelsner dersleri Almanca anlatır, Kemal Ahmet Bey de bu anlamadığımız lafları anlamamızı sağlardı. Hâlâ gözümün önünden gitmeyen, kulağımdan silinmeyen 18 numaralı yeşille doğa sevgisini nasıl benimsemiştik. Daha sonra yine Kemal Ahmet Bey sayesinde Profesör Oelsner'in Anadolu yerleşmelerini, çeşme başlarını, koca çınarları ne denli sevdiğini öğrenmiştik. O senenin stajını Kemal Ahmet Hoca'nın Orhan Safa Bey'le paylaştığı küçük odalarında imar planı çizerek yapmıştım. Ucu zımpara ile düzleştirilmiş kurşun kalemlerle ozalit üzerine veya grafosun T uçları ile itinayla çizdiğim çizgileri hocaya beğendirmek için ne emekler verirdim. O sıralarda başımızda duran Lami Ağabey'le Gündüz Ağabey'i tatlı anılarla anımsıyorum. Dördüncü sınıfın stajını da Kemal Ahmet Bey'le yapınca şehirciliğe ilgim arttı. Seçme dersler aldığı-

mı da hatırlıyorum. Sonra mektep bitti, askerlik yapıp soluğu Paris'te Institut d'Urbanisme'de aldım. 1951 senesi sonbaharında memlekete dönme durumunda kalınca, ilk aklıma gelen Kemal Ahmet Hoca oldu. Kolları sıvayıp hocaya ilk mektubu yazdım. Şehircilik Kürsüsüne asistan olmayı düşünmüş ve hocanın tasvibini almak istemişim. Kısa sürede hocadan cevap geldi ve ben de sevinerek İstanbul yoluna koyuldum. Kürsüye girmeden önce bir müddet beklemek gerekti. Galiba kadro meseleleri vardı. Hoca o sıralarda İzmir Müsabakasına giriyordu. Ben de yardımcıları arasına girip çalışmaya başladım. Sonra kadrolar açıldı ve 1951 Aralık ayının son günü Hande Hanım'la beraber hocaya asistan olduk. O günden bu güne (1982) otuz yıl geçtiği halde bana daha dün gibi geliyor.”

Hocamızın hepimize örnek olan üniversite tutkusunu, hoca saygısını, şehircilik mesleğine ilgisini özetliyor bu cümleler.

Ahmet Keskin Hocamız kürsüye girdikten bir süre sonra “yeterlik çalışması” olarak başlamış olduğu “Otoparklar Üzerine Bir İnceleme” adlı çalışmasını 1956 yılında tamamladı. 1958-1962 yılları arasında İTÜ Maçka Teknik Okulu'nda Şehircilik Dersleri verdi. Aynı yıllarda tüm Türkiye üniversitelerinde uygulanan eğitimde reform çalışmaları içinde yeterlik çalışması yerini alan doktora eğitimi başlatıldı ve Yüksek Mimar Mühendis Ahmet Keskin 1962 yılında “İstanbul Şehri Metro İhtiyacı” adlı tezi ile İTÜ'de şehircilik konularında ilk doktora çalışmasını tamamladı ve Fakülte Profesörler Kurulu kararı ve İTÜ Senatosunun onayı ile “doktor mühendis” unvanını aldı.

Mart 1962 başından Mart 1964 sonuna kadar 4489 sayılı kanun gereğince ABD'de California Üniversitesi'nin Berkeley Kampusu'nun *City and Regional Planning* Bölümünde *Research Fellow* olarak çalıştı. Bu arada şehircilik konularında çeşitli konferans, seminer ve gece kurslarına katıldı; özellikle şehircilik eğitimi konularında önemli incelemeler yaptı ve bunları üç aylık raporlar halinde fakülteye aktardı. 1964 yılında yurda döndükten sonra dr. asistan olarak Şehircilik Kürsüsündeki görevine devam etti ve yanı sıra İnşaat Fakültesi Münakale Kolu öğrencilerine üç yıl süreyle şehircilik dersleri verdi.

Dr. Ahmet Keskin, “Ulaşım ve Şehirselleşme İlişkileri Üzerine Bir Araştırma” adlı doçentlik teziyle 1967 tarihinde Şehircilik Bilim Alanında Üniversite Doçenti, 1968'de Şehircilik Kürsüsü Eylemli Doçenti unvanını aldı. İTÜ'deki derslerine ek olarak Karadeniz Teknik Üniversitesi'nde Konya DMMA'da ve Konya Selçuk Üniversitesi'nde Şehircilik, Şehir Bölgeleri ve Ulaşım Dersleri verdi.

Doç. Dr. Ahmet Keskin, 1980 yılında hâlâ doçent olduğu için çok üzülüğünü fark ettiği hocası Kemal Ahmet Arû'yu daha fazla üzmemek için tamamladığını söylediği “Toplu Taşıma Üzerine” adlı profesörlük takdim tezi ile Şehirselleşme Bölgeleri ve Ulaşım Kürsüsüne profesör oldu. Gerçekten Kemal Ahmet Arû Hocamızla Ahmet Keskin Hocamız arasında hepimizin hayran olduğu bir dostluk, arkadaşlık, ağabey-kardeş ilişkisi, sevgi ve saygısı vardı. Prof. Arû, anılarında “Ahmet hayatımda bana en yakın olanlardan biridir. Ben Ahmet'i ailemden sayardım. Oğlum, kızım sakın kızmasınlar, kıskanmasınlar! Ama onlar da onu çok severler. Onun o kadar çok meziyetleri vardır ki saymakla bitmez. Bütün insanlara karşı eş ilgi ve saygı gösterir. Bir şelale gibi akan iyilik duyguları ona kimden, nasıl, neden gelmiş bilmiyorum” diyor.

Prof. Keskin, 1980-1982 yılları arasında Mimarlık Fakültesi Dekanlığı görevini üstlendi. Akademik çalışmaları sırasında pek çok doktora çalışmasında yürütücülük ve jüri üyeliği, doçentlik ve profesörlük çalışmalarında jüri üyeliği yaptı.

Ahmet Keskin akademik çalışmalarının yanında mesleği ile ilgili faaliyetlerde bulundu, şehircilik müsabakalarına (Ankara, Adapazarı, Konya, Erzurum imar planları, Side) kürsü grubu ile katılarak dört mansiyon, bir üçüncülük ödülü aldı. Uygulama çalışmaları olarak İTÜ Döner Sermaye İşletmeleri kapsamında yürütülen Kâğıthane Kültür Parkı, Florya Sahil Şeridi Turistik Amaçlı Yerleşme Düzeni, İskenderun Kenti İmar Planı, Silivri Celaliye Kamiloba, Değirmenköy İmar Planı Projelerinde görev aldı. 1989-1991 yılları arasında İstanbul Büyükşehir Belediyesinde ulaşım ve planlama konularında danışma kurulunda danışman olarak görevlendirildi. Ayrıca Mimarlar Odası Şehircilik ve UIA komisyonlarında, *Mimarlık* dergisi yayın komitesinde çalıştı.

Prof. Dr. Ahmet Keskin, 24 Ocak 1992 tarihinde yaş sınırından emekli oldu. Bölümümüzün yeni öğrencileri ve yeni öğretileri bir süredir onunla beraber olmaktan mahrumlar. Artık da hep mahrum kalacaklar. O artık çok sevdiği Kemal Ahmet Hocası, Gündüz Ağabeyi ve Orhan Göçer kardeşi ile birlikte.

Çok sevgili Ahmet Keskin Hocamızın derslerini alan öğrencileri bu dersleri nasıl büyük bir ilgi ve heyecanla izlediklerini zevkle hatırlarlar.

Yalnız mimarlık, şehircilik ve ulaşım konularında değil, ülke, üniversite ve eğitim sorunlarına duyarlı örnek bir vatandaş olarak, bir öğretim üyesi olarak bize öğrettiğiniz ve öğrenmek üzere bıraktığınız her şey için sonsuz teşekkürler sevgili hocam. Son yolculuğunuzda da yolunuz açık olsun. Tüm mimarlık ve şehircilik dünyasının, sevdiğinizin, yakınlarınızın, ailenizin, sevgili Melda'nın, sevgili Oya Hanım'ın, Emine Hanım'ın, hepimizin başı sağ olsun.

En içten sevgi ve saygılarımla...

Nuran Zeren Gülersoy

SINAN ÖDÜLÜ SAHİBİ MİMAR VE DÜŞÜNÜR TURGUT CANSEVER'İ KAYBETTİK

'...meslek yaşamındaki başarılı mimarlık pratiğinin yanı sıra, tasarımlarında insanlığın yapısal birikimini yorumlaması, bunu yapıtlarının düşünsel ve felsefi içeriğinde yansıtması, Türkiye mimarlığını uluslararası düzeyde temsil ederek bu mimarlığın her zaman, her yönüyle gündemde kalmasını sağlaması ve mimarlık kültür birikiminin geçmişten günümüze sürdürülmesinde gösterdiği çabalar nedeniyle...' 1990 / II. Ulusal Mimarlık Ödülleri Seçici Kurulu, 'Sinan Ödülü'ne değer gördüğü Cansever'i bu sözlerle tanımlıyordu.

Cansever, bir süredir beslenme bozukluğu ve addison hastalığı nedeniyle tedavi görüyordu.

Mimarlık camiasına ve ailesine başsağlığı diliyor, kendisini saygıyla anıyoruz.

Biyografi

1921 yılında Antalya'da doğdu. 1946 yılında Güzel Sanatlar Akademisi Yüksek Mimarlık Bölümü'nden mezun oldu. 1949'da İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sanat Tarihi Bölümü'nde doktorasını tamamladı. 1950-51 yılları arasında GSA'da öğretim üyeliği yaptı. 1951'de Türkiye'nin ilk büyük özel mimarlık bürosu olan İMA İnşaat ve Mimarlık Atölyesi'ni Maruf Önal ve Abdurrahman Hancı

ile birlikte kurdu. 1960'ta doçent oldu. 1959-60 yılları arasında kuruluşunda bulunduğu Marmara Bölgesi Planlama Teşkilatı Başkanlığı'nı, 1961'de İstanbul Belediyesi Planlama Müdürlüğü'nü yürüttü. 1960'ta ODTÜ Mimarlık Fakültesi'nde iki yarıyıl öğretim üyeliği yaptı. Mimarlar Odası Yönetim Kurulu üyeliğinde bulundu (4. dönem: 1958-59, 13. dönem: 1967-68,

14. dönem: 1968-69). 1974'te İmar ve İskân Bakanlığı'nda danışmanlık, 1974-75 yılları arasında İstanbul Metropol Planlama Dairesi'nde başkanlık yaptı. 1974-77 yılları arasında Avrupa Konseyi Türk Delegasyonu Üyeliği'nde bulundu. 1975-80 yılları arasında İstanbul Belediyesi'nde, 1980'de Ankara Belediyesi'nde metropol planlama, yeni yerleşmeler ve koruma sorunları gibi konularda danışmanlık yaptı. 1983'te Mekke Üniversitesi'nde eğitim programını hazırlayan kurumun danışmanı olarak çalıştı.

Ağa Han Mimarlık Ödülü için 1983'te jüri üyesi seçildi. Diyarbakır Koleji Yarışması (Ertur Yener ve Mehmet Tataroğlu ile birlikte, 1958) ve Orta Doğu Teknik Üniversitesi Uluslararası Proje Yarışması'nda (1960) birincilik ödülü bulunmaktadır; kazanan projeler uygulanmamıştır. Tasarladığı önemli projeler arasında, Ankara Ulusal Müze projesi (1980), Avanos Kaya Oteli projesi (1984), Ankara Batıkent için geliştirdiği konut projeleri, Muğla Yağcılar Hanı projeleri bulunmaktadır.

Cansever, 2005'te Kültür ve Turizm Bakanlığı Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü tarafından mimarlık dalında Kültür ve Sanat Büyük Ödülü'ne, 2007 yılında TBMM Üstün Hizmet Ödülü'ne, 2008'de ise Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Büyük Ödülü'ne layık görüldü. Çeşitli ulusal ve uluslararası yarışmalarda dereceler kazandı. Mimarlık ve kent sorunları üzerine çeşitli makalelerinin yanı sıra, İz Yayıncılık'tan çıkan *Kubbeyi Yere Koymamak*, *İslâm'da Şehir ve Mimari*, *İstanbul'u Anlamak* kitapları bulunmaktadır. Çeşitli alanlardaki tasarım ve uygulamalarında modern mimarlığın sorunlarına çevresel ve kültürel değerlere ağırlık vererek yaklaşmıştır. Çalışmalarında detay/ayrıntı çözümlerindeki özen özellikle dikkati çeker. Çalışmalarını İstanbul'da sürdürmekteydi.

Başlıca Yapıtları

1967 Türk Tarih Kurumu binası, Ankara (Ertur Yener ile; 1980 Ağa Han Mimarlık Ödülü)

1971-73 Ahmet Erteğün Evi Restorasyonu, Bodrum, Muğla (1980 Ağa Han Mimarlık Ödülü)

1949-51 Sadullah Paşa Yalısı Restorasyonu, İstanbul

1957 Karatepe Açık Hava Müzesi, Adana

1957 Büyükkada Anadolu Kulübü, İstanbul (Abdurrahman Hancı ile)

1961 Karatepe Açık Hava Müzesi, Adana

1971 Çürüksulu Ahmet Paşa Yalısı Restorasyonu, İstanbul

- 1968-71 M. Nuri Birgi Evi Restorasyonu, İstanbul
1983 Sualtı Arkeoloji Enstitüsü (INA), Bodrum-Muğla (Feyza Cansever ile)
1989 Rafet Ataç Evi, Burgazada, İstanbul (Feyza Cansever ile)
1990 Demir Tatil Köyü, Bodrum-Muğla (Mehmet-Emine Öğün ve Feyza Cansever ile; 1992 Ağa Han Mimarlık Ödülü)
1992 Akın Yalısı, İstanbul
1991 Karakaş Camii Restorasyonu, Antalya

ÜNLÜ EDEBİYATÇI MİMAR DEMİRTAŞ CEYHUN HAYATINI KAYBETTİ

28 gün önce zatürree teşhisi ile Alman Hastanesi yoğun bakım servisine kaldırılan Demirtaş Ceyhun 29 Temmuz 2009 Çarşamba günü saat 15.00 sıralarında hayatını kaybetti.

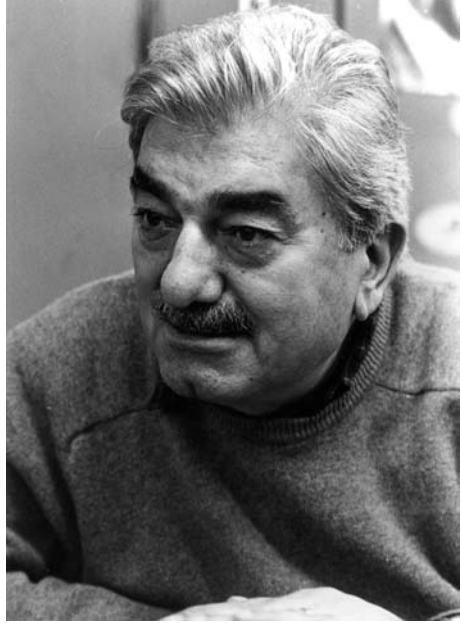
Alman Hastanesi yetkililerince yapılan açıklamada, Ceyhun'un tedavisi sürecinde kısa süreli bir iyileşme dönemi yaşadığı, ikincil bir enfeksiyon ile çoklu organ yetersizliğinin geliştiği kaydedildi.

Demirtaş Ceyhun Kimdir?

Yazar Demirtaş Ceyhun 1934 yılında Adana'da doğmuştu. 1959 yılında İstanbul Güzel Sanatlar Akademisi Mimarlık bölümünü bitirdi. Bir süre doğduğu yer olan Adana'da, Adana Belediyesi'nde çalıştı.

Mimarlar Odası'na 1785 sicil numara ile kaydedilen Demirtaş Ceyhun, İstanbul'a yerleştikten sonra Mimarlar Odası İstanbul Şubesi'nin 11. dönem (17 Ocak-23 Aralık 1966) Yönetim Kurulu üyeliğini, 12-13 ve 14. dönem (10 Ocak 1967-10 Ocak 1970) Yönetim Kurulu sekreterliğini yaptıktan sonra Mimarlar Odası 17 ve 18. dönem (29 Eylül 1971-18 Şubat 1973) Merkez Yönetim Kurulu üyeliğini yürüttü. 1969-1971 yılları arasında *Mimarlık* dergisi yayın sekreterliği de yapan Ceyhun'un *Mimarlık* dergisinde birçok yazısı yayımlandı.

1977 yılında *Politika* gazetesinin genel yayın yönetmenliğini yaptıktan sonra 15 günde bir yayımlanan *Edebiyat Cephesi* adlı dergiyi çıkardı. *Vatan* gazetesinde köşe yazarlığı, Türkiye Yazarlar Sendikası'nda genel sekreterlik ve ikinci başkanlık yapan Demirtaş Ceyhun'un ilk hikâyesi *Adana* dergisinde yayımlandı. İlk ürünlerinde modernist bir çizgi sergileyen yazar, insanın iç dünyasına ve toplum içindeki bunalımını ele aldı. Daha sonraki eserlerinde toplumcu sanat yöneliminden etkilenen Ceyhun'un, Türk hikâyeciliğinde özgün bir yeri vardır. Sait Faik Hikâye Ödülü (1972) aldığı *Çamasan*, Türk Dil Kurumu Öykü Ödülü (1975) kazandığı *Apartman* ve *Sansaryan Hanı* onun

hikâyecilikteki güçlü yanını ortaya koyan eserlerindedir. 1970'li yıllarda romana yönelen yazar, ilk romanı *Asya* ile 1970 TRT Başarı Ödülü kazanmıştır. Romanlarında Anadolu insanının acılarını, çaresizliğini, ezilmişliğini ve duyarlı yanlarını ortaya koyarak feodal yapı ile teknolojik gelişmenin çelişkilerini gözler önüne sermiştir.

Demirtaş Ceyhun, hikâye ve romanın yanı sıra toplumsal ve siyasal yazılar da yazmış, yazarlık ve edebi üretim süreciyle ilgili deneme türünde örnekler vermiştir.

1970'li yıllardan itibaren mimarlıktan koparak tamamen edebiyata yönelen Demirtaş Ceyhun, son yıllarda bir edebiyatçı olarak Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi çalışmalarına katkı vermekte idi. Ceyhun, Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi tarafından 2008 yılında yayımlanan *Edebiyatçı Mimarlar Antolojisi*'nde "Mimarlık ve Edebiyat" başlıklı yazısı ile yer almıştı.

Yayımlanmış Kitapları

Öykü: *Tanrıgillerden Biri* (1961), *Sansaryan Hanı* (1967), *Çamasan* (1972), *Apartment* (1977), *Avşalı Çocuk* (1979), *Savaş ve Küçük Barış* (1979), *Ada'nın Kuşu* (1975), *Horozlu Ayna* (1981), *Babam ve Oğlum* (1997), *Ay İzi* (1997), *Belki Yarın Anlamlar* (2003)

Romanları: *Asya* (1970), *Yağmur Sıcağı* (1976), *Cadı Fırtınası* (1982)

Deneme: *Yirminci Yüzyıl ve Edebiyat* (1979), *Can Çekişen Kitap* (1985), *Bütün Dünyadan Özür Diliyorum* (1991), *Entelektüelden Entele* (1989), *Osmanlılarda Aydın Kavramı* (1999), *Eksilmedi Bendeki Umutsuzumut*, *Çünkü Ben Edebiyatçiyim* (1999), *Erikler Çiçek Açtı mı?* (2004)

İnceleme: *Haç'lı Emperyalizm* (1967), *Yağma Edilen Türkiye* (1968), *Bir Yeni Dev* (1977), *Babiâli'nini Şu Son 40 Yılı* (1984), *Ah Şu Biz 'Karabıyıklı' Türkler* (1991), *Ah Şu Biz Göçebeler* (1994), *Türk Edebiyatındaki Anadolu* (1994), *Kod Adı: Ulu Hakan-1* (1998), *Aydınlarımız ve Laisizm* (2000), *Ah Şu Osmanlılar*, *Kod Adı: Ulu Hakan-2* (2000), *Soğuk Savaş Yazıları* (2001), *Modernizm, Postmodernizm ve Türban* (2003)

Gezi notları ve anı: *Yüz Yaşındaki Delikanlı: Bulgaristan* (1978), *Çağımızın Nasrettin Hocası Aziz Nesin* (1984), *Asılacak Adam Aziz Nesin* (1994), *Yaşasın Aziz Nesin* (1995), *Yakılacak Adam Aziz Nesin* (2006).

Mimarlara Mektup, S. 126 (Ağustos 2009)

HOCAMIZ ERKUT ÖZEL

Erkut Özel hocamızı 1970'li yıllarda mimarlık eğitimimi aldığım İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Mimarlık Yüksekokulu'nda eğitimci ve yönetici kimliği ile tanıdım. Arkaya taranmış gür saçları, pos bıyıkları, iri sayılabilecek yapısıyla, deyim yerindeyse babayiğit bir insandı. İlk bakışta oldukça ciddi, sert mizaçlı bir insan izlenimi bırakırdı.

Hocamız mimari proje yürütücüsü olarak eğitimimize katkıda bulunurdu. Projeler üzerinden dünyayı, insanı, düşünce sistemlerini en geniş boyutlarıyla kavratmaya yönelik çabaları ve zorlayıcı tavrı nedeniyle, projeler son ana kadar biçimlenemez ve sonuçlandırılmazdı. O yıllarda proje hocaları

öğrenciler tarafından seçilirdi. Öğrencilerin genel tavrı, kolayı seçme yönünde olduğundan, Erkut Hoca'nın grubu son olarak tamamlanırdı. Ancak hocanın eğitimci olarak hem insan hem mimarlık alanında geliştiren bu özelliğini fark eden, mimarlık eğitiminden alabileceğinin en fazlasını almayı düşünen kimi öğrenciler de hocayı bir fırsat ve olanak olarak değerlendirir, projelerini onunla yürütebilmek için öncelikle onu seçerlerdi.

Öğrenciler, daha önce üretilmiş örneklerden yararlanarak planlamayı bitirmek, kapı, pencere, duvar, çatı gibi elemanları yerleştirerek projeyi sonlandırmak isterken, o yapılmak istenilen projenin içeriğini, çevresel, toplumsal, kültürel, felsefi yönlerini irdeler durur, her seferinde şekillenmeye başlayan projeyi yeniden sorgulamaya ve sorgulatmaya çalışırdı. Projede kapı, duvar, çatı gibi mimarlık elemanları ile oluşturulan klasik yaklaşım yerine daha geniş düşünmeye ve hayal etmeye, strüktürel bilgiyi ve çeşitliliği de öğrenmeye ve geliştirmeye olanak tanıyan kabuk kavramını anlatmaya çalışırdı. Öğrencinin her yönüyle gelişmesi için kitaplar tavsiye eder, çok ciddi biçimde takip ettiği mimarlık dergileri ve kitaplarındaki örnekleri kendisinin oluşturduğu bilgi bankası sistematığıyla çabucak bulur, kimi zaman fotokopisini çekerek getirir ya da kaynağın adı, sayfa numarası gibi bilgileri öğrenciye verirdi. Bu çalışmalar sırasında, insanlarda bıraktığı ilk intibain tersine, öğrencileriyle çok rahat ilişki kurar, karşılıklı saygı ve sevgi temelinde sıcak bir ilişki yürütürdü.

Ben de bir projemi Erkut Hocamla yapma şansı elde etmiş mimarlardanım. Gerek düşünce yapımın gerekse mesleki formasyonumun gelişmesine olan katkısını şimdiki bilincimle daha iyi kavıyorum.

Hocamız eğitimciliğinin yanı sıra o tarihlerde mesleki faaliyetini sürdürürdü. Hepimizin bildiği üzere mimarlık öğrencileri o gün de bugün de mimarlık bürolarında çalışırlardı. Benim birkaç arkadaşım da Erkut Hocamızın bürosunda çalışırdı. Hocamızın öğrencileriyle kurduğu sağlıklı, sıcak, insani ilişkileri ondan hizmet alanlarla da kurduğunu onlardan dolayı bildirdim. Hocamızın mesleki üretimini yakın olarak izlemesem de gerçekleşmiş birkaç yapısını çok beğenirdim. Hocanın projelerini bilen yakın çevrenin benim de iştirak ettiğim genel kanaati günün algı ve anlayışını aşan projeler olduğudur.

Yıllar sonra hocamla Mimarlık ve Eğitim Kurultaylarında yeniden buluştuk. Artık Maltepe Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Dekanıydı. Rahatsızlığı nedeniyle oldukça zayıflamış, saçları aklaşmış, pos bıyıklarından eser yoktu, ama üretme ve katkı verme isteğinden hâlâ bir şey kaybetmemişti. Mimarlık ve Eğitim Kurultaylarının disiplinli, çalışkan ve üretken bir unsuruydu. Fikirlerinin takipçisi, kararlı, çetin cevizdi. Ancak yorgun ve daha kırılıgandı.

Daha sonra benim Mimarlar Odası'nı temsilen katıldığım Mimarlık Okulları Bölüm Başkanları İletişim Grubu ve Mimarlık Fakülteleri Dekanları Konseyi toplantılarında da sık sık bir araya geldik. Mimarlık, eğitim, öğrenciler, dünya, Türkiye üzerine uzun sohbetler etme imkânımız oldu. Hâlâ kitapları çok seviyordu. Maltepe Üniversitesi'nde ciddi bir kütüphane kurduğunu, gerek genç akademisyenlerin gerekse öğrencilerin gelişimiyle ilgili heyecanını kaybetmediğini gözlemledim.

Ölüm hocamızı ailesinden, bizlerden, çok sevdiği mimarlıktan ayırdı. Onu erken kaybettik, oysa daha çok yapacak işimiz, ülkemize, mimarlığa, öğrencilerine vereceği çok şeyi vardı. Hatırası önünde saygı ile eğiliyorum.

Mehmet Bozkurt

M. İMER SUNGUROĞLU

Mezun Olduğu Okul: İTÜ, 1958

Oda Sicil No: 1099

Vefat Tarihi: 26.07.2009

Aslına bakılırsa bu yazının kaleme alınmasında benden çok daha fazla hakkı olan nice insan var. Kendisi için bir çift sözü olabilecek, bir anıyla birlikte bir sevgiyi ve bir saygıyı dile getirebilecek nice seveni var. Ancak bizler için ani ve üzücü olan bu vefatın haberini kaleme almak şerefi bana düştü. Benim yaşımdan iki katı kadar meslek hayatına sahip saygıdeğer hocamıza dair bir şeyler yazmak, sevenlerine ve kendisine karşı beni mahcup edecektir. Umarım ki saygıdeğer hocama layık olabilirim.

Hocamız Prof. Dr. İmer Sunguroğlu'nu kaybettik. Kendisinin herhangi bir eğitim kurumunda değil, bir inşaat şirketinde çalışma arkadaşı olarak öğrencisi olabildim ve bütün proje aşamaları sırasında kendisinden birçok mesleki bilgi edindim. Bütün bu mesleki bilgilerin yanı sıra İmer Hocamla yapmış olduğumuz sohbetler sırasında tekniğe, sanata, kültüre ve yeri gelince siyasete kadar birçok konuda pay-

laşımelerde bulunduk. Yeri geldi uçak maketlerinden, gemi çizimlerinden, yeri geldi mimari tasarım kriterlerinden, perspektif çizimlerinden, yeri geldi uygulama tekniklerinden ve mühendislik hesaplarından bahsettik, konuştuk. İlerleyen yaşına rağmen eğitimci kişiliğini her zaman ortaya koyan Sayın Sunguroğlu, bugüne kadar birçok meslek insanının yetişmesinde rol almış ve başarılı bireyler yetiştirmiştir. Uygulanan birçok önemli projeye danışmanlık etmiş, estetik el çizimleriyle hazırladığı ve renklendirdiği detaylarla proje süreçlerini her zaman keyifli kılmıştır.

1934 İstanbul doğumlu saygıdeğer hocamız Prof. Dr. İmer Sunguroğlu'na tüm sevenleri adına selamlarımı yolluyor, ona her zaman layık olabilmek için çabalayacağımıza söz veriyorum.

İlker Ertuğrul

Y. MİMAR PROF. DR. İSMET OKYAY'IN ARDINDAN...

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü öğretim üyesi Prof. Dr. İsmet Okyay'ı, 1985 yılında yapılan Safranbolu'yu koruma etkinliklerinde, plan müellifi olarak tanıdım. Serbest eliyle yapmış olduğu resimsel tasarımlar, Safranbolu koruma planının ne ölçüde duygu yüklü olduğunu ortaya koymaktaydı. Dış mekân biçimlenişlerini betimlemesinde "Sokakta karşılaşılan iki insanın selamlaşmadan geçmesi olası değil" sözleri insan ölçeğinin

şehircilikte, özellikle de koruma amaçlı kentsel tasarımlarda kaçınılmaz bir gereklilik olduğunu vurgulamaktadır.

İsmet Okyay, araştırmacı bir bilim adamıydı. Mekân tasarımlarında morfolojik, sosyal, ekonomik ve estetik anlam değerlerine ulaşmak amacıyla analitik çalışmalar yapar, sentez ve senaryo aşamalarını önemser ve iyi işler çıkarırdı. Safranbolu ve Mardin koruma amaçlı imar planları, Türkiye’de bu alanda önde gelen başarılı çalışmalardandır.

Lisans eğitimini İstanbul Teknik Üniversitesi’nde yapmış olmasına rağmen Yüksek Lisansını Paris Üniversitesi Şehircilik Enstitüsü’nde (IUUP), doktora tezini yine Paris Üniversitesi 1’de (Sorbonne) tamamlamıştır.

Türkiye’ye dönünce 1974-1985 yılları arasında İTÜ Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü’nde öğretim üyeliği yaptıktan sonra ayrılmış ve yedi yıllık serbest mimarlık ve şehir plancılığı döneminin ardından yeniden öğretim üyeliğini tercih etmiştir. Ancak bu defa kurumu Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi’dir. Mimarlık Fakültesinin Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Kentsel Koruma Bilim Dalı’nda hem kuramsal dersler hem de öğrenci projelerinde görevler almıştır.

İsmet Okyay’la, Kentsel Koruma Bilim Dalı’nda birlikte görev yaptık, aynı odayı paylaştık.

Bu değerli arkadaşım ve meslektaşımın erken aramızdan ayrılmasının burukluğu içinde onu ne ölçüde anlatabildim, bilmiyorum. Ancak öğrencilerinin mesleki yaşamlarında kendisini hep anacaklarından eminim.

Tüm sevenlerine başsağlığı diliyorum.

Prof. Dr. Cengiz Eruzun

ACI KAYBIMIZ MUALLA EYÜBOĞLU

Cumhuriyetin ilk kadın mimarlarından, Cumhuriyetin aydınlanma projelerinden Köy Enstitülerinin mimarlarından, Mimarlar Odası Mimarlığa Katkı Dalı Başarı Ödülü (2008) sahibi 2663 oda sicil numaralı meslektaşımız Mimar Mualla Eyüboğlu Anhegger 16 Ağustos 2009 tarihinde vefat etmiştir. Ailesinin, Köy Enstitülülerin, sevenlerinin ve mimarlar topluluğunun başı sağ olsun.

Cenazesi 18 Ağustos 2009 Salı günü Teşvikiye Camii’nde öğle namazını takiben Zeytinburnu Merkezefendi Mezarlığı’na defnedilmiştir.

Mualla Eyüboğlu Anhegger Kimdir?

13 Mart 1919’da Sivas’ın Aziziye kasabasında doğdu. Babası Rahmi Eyüboğlu’nun 1924 yılında Trabzon mebusu seçilerek Büyük

enstitüsünün kuruluşuna katıldı.

1948-52 yılları arasında, Güzel Sanatlar Akademisi Mimarlık Bölümü'nde Yüksek Şehircilik ve Tasarı Geometri kürsülerinde asistanlık yaptı. Yaz tatilinde Alman arkeolog Prof. Mittner ile Efes Tarihi Kenti'nde hafriyat mimarı olarak çalıştı. 1949 yılının yaz tatilinde Fransız Arkeoloji Enstitüsü Başkanı Prof. Albert Gabriel ve Halet Çambel'le birlikte Yazılıkaya'ya giderek hafriyat mimarlığı yaptı. Orada, eşi Alman Türkolog Dr. Robert Anhegger'le tanıştı. 1952 yılında Güzel Sanatlar Akademisi'ne bağlı Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu'na raportör olarak atandı. Anadolu'nun çeşitli yerlerindeki şantiyelerde raportörlük yaptı. Bu arada Dr. Anhegger'le Balkan ülkelerine giderek ilk dönem Osmanlı eserlerini araştırdı, bunların planlarını çizerek rölövelerini çıkardı. 1953-1960 yılları arasındaki çalışma döneminde, Edirne, Kayseri, Sivas, Antakya, Mardin ve Trabzon'da Osmanlı dönemi eserlerinin onarımında görev aldı. Aynı yıllarda, İstanbul'da Barbaros Hayrettin Paşa Türbesi'nden başlayarak, Sultan İbrahim Türbesi, Süleymaniye Arastası, Tabhane Binası, Ebufadıl Medresesi, Ayasofya Haziresi'nde III. Mehmed Türbesi, II. Selim Türbesi, III. Murad Türbesi, Ayasofya Şadırvanı ve Kütüphane, Topkapı Sarayı'nda Has Ahır'ın restorasyonlarında çalıştı. Robert Anhegger'le 1958 yılında evlendi.

1959 yılında Rumeli Hisarı'nın restorasyonunda çalışmaya başladı ve hisar 1971 yılında halka açıldı. Çalışma yaşamının en önemli işlerinden biri olan Topkapı Sarayı Harem Dairesi'nin onarımını, 1961-71 yılları arasında on yıl yürüttü ve tamamladı. 1973 yılına kadar Robert Anhegger'in Hollanda Goethe Enstitüsü direktörlüğüne getirilmesi üzerine, Amsterdam'da yaşadı. Yurtdışından sürdürdüğü çalışmalar sürecinde, Emirgân Yalısı ve Siyavuş Paşa Köşkü onarımlarını tamamladı. 1973

Millet Meclisi'ne girmesi nedeniyle, ailesi Trabzon'a yerleşince ilkokula burada başladı. 1929 yılında Eyüboğlu ailesi İstanbul'a taşındı ve aynı yıl babası Rahmi Eyüboğlu, Atatürk tarafından kurulan Serbest Cumhuriyet Fırkası'na katıldı. Mualla Eyüboğlu İstanbul Kız Lisesi'nde ortaokul eğitimine başladı, 1933-36 yılları arasında edebiyat kolunda eğitim gördü. Güzel Sanatlar Akademisi Mimarlık Bölümü'nde dört kız öğrenciden biri olarak eğitim gördü ve 1942 yılında yüksek mimar olarak mezun oldu. 31 Aralık 1942'de İsmail Hakkı Tonguç tarafından Hasanoğlan Yüksek Köy Enstitüsü'ne Yapı Kolu başkanı olarak atandı. 1947 yılında, Ortaklar Köy Enstitüsü'nde çalışırken zehirli sıtmaya yakalanıp İstanbul'a dönüncüye kadar beş yıl hem Hasanoğlan'da çalışıp hem de Anadolu'nun dört bucağındaki 21 köy

yılında Robert Anhegger'in Goethe Enstitüsü'nden emekliye ayrılması ile İstanbul'a döndüler. Bu süreçte, Ayasofya Türbeleri, Galata Mevlevihanesi ve II. Mahmud Türbesi onarımlarında çalıştı.

1983 yılında, Anıtlar Kurumu Rölöve Bölümü'nden emekli oldu. Topkapı Sarayı'nda *Padişah Evi (Harem)* adlı kitabı 1986 yılında yayımlandı. TRT tarafından 1997 yılında çekilen "Harem'in Gizemi" belgeselinde danışmanlık yaptı ve oynadı. 24 Mart 2001'de eşi Robert Anhegger'in vefat etmesinin ardından Doğan Apartmanı'ndaki müze evde tek başına yaşayan Mualla Eyüboğlu Anhegger 16 Ağustos 2009 tarihinde 90 yaşında vefat etti.

2008 Ulusal Mimarlık Ödülleri Seçici Kurulu'nun Ödül Gerekçesi:

"Türkiye'nin ilk kadın mimarlarından olan, Güzel Sanatlar Akademisi'nden mezun olduğu 1942 yılında ağabeyi Sabahattin Eyüboğlu ve İsmail Hakkı Tonguç başta olmak üzere, Köy Enstitüleri programında görev alan öncü isimlerle birlikte, Köy Enstitüsü'nde mimar, inşaat sorumlusu, öğretmen olarak başlayan, inançlı Cumhuriyet aydını yaşamını 1947 yılından itibaren mesleki hayatı boyunca arkeolojik kazılarda, koruma kurullarında, tarihi anıtların onarımlarında oluşturduğu büyük ve saygın birikim ile özellikle Topkapı Sarayı'nda 1959-71 yılları arasında süren ve yapım uygulaması bittikten sonra da belgeleme ve yayın-tanıtım çalışmaları ile devam eden restorasyon ve araştırma etkinliği ve bütün bu çalışmaların uzun, renkli ve verimli bir meslek ve kültür yaşamı boyunca kendisine kazandırdığı anıtsal kimlik nedeniyle oybirliği ile, Sayın Mualla Eyüboğlu Anhegger'e Mimarlığa Katkı Dalı 'Seçici Kurul Özel Ödülü' verilmiştir."

Mimarlara Mektup, S. 127 (Eylül 2009)

MUAMMER ONAT

"Öğrencilerden öğrenilecek çok şey var."

MSGSÜ Mimarlık Fakültesi öğretim üyelerinden, Odamızın 870 sicil numaralı üyesi, değerli meslektaşımız Prof. Muammer Onat'ı kaybettik.

Başta ailesi olmak üzere, MSGSÜ ve mimarlık topluluğuna, tüm sevenlerine sabırlar diliyoruz.

Mezun olduğu okul: GSA

Oda sicil no: 870

Vefat tarihi: 28.10.2009

Ondan Öğrendim

"Bunlar grafiker çizgileri, perspektiflerden de ancak hatıra fotoğrafı olur." Üçüncü projede, Akademi'de Taksim Meydanı Düzenleme projesini yaparken söyledi bunları bana, hem de ilk tashihte. Pelür kâğıtları teker teker top yaptım ve çöp kutusuna attım gözlerinin önünde, sonra tekrar karşısına

oturduğum. Mimari mekânın, insanın fiziksel ve algısal olanaklarına, kısacası insanın doğasına göre tasarlanması gerektiğini ondan öğrendim. Düşünceleri içime işledi ve meslek yaşamım boyunca kılavuzluk etti bana.

Bir yapıyı yumuşatmak, eritmek, insana yaklaştırmak; ondan öğrendim. Anıtsallık değil anlamsallık; ondan öğrendim. Yine aynı dönemde bir tashihte şöyle dedi: “Adamın son yapısını gördünüz mü? Mucize! 100 metrelik cepheyi iki balkonla eritmiş.” Ralph Erskine’nin Stockholm Üniversitesi Kütüphanesini işaret ediyordu hoca. Bu sözleri bu şekilde duymasaydım ondan ve çevirseydim derginin sayfalarını hiçbir şey anlamazdım gördüklerimden. Oysa örnek oldu o yapı bana yıllar boyu, ondan öğrendim. Yıllar sonra Isparta Çarşamba Pazarı tasarımını gösterdiğimde ona, dedim, “Hocam bunlar büro kitleleri, bunlar da yavruları.” Sordu, “Peki onların yavruları?” Hazırlıklıydım soruya, gösterdim; çünkü vardı onların da yavruları, ondan öğrendim.

Temel olarak mimari, yüzyılların imbiğinden geçerek, kendiliğinden güçlü bir şekilde oluşmuş, anlamlı ve mantıklı bir doğaya sahiptir! İşte budur Muammer Onat öğretisi.

Selim VELİOĞLU

PROF. MUAMMER ONAT’I KAYBETTİK

Ülkemizin değerli hoca-mimarlarından Prof. Muammer Onat, 28 Ekim 2009 Çarşamba günü vefat etti.

Muammer Onat, 9 Aralık 1926 yılında İstanbul’da doğdu. İlk ve orta tahsilini Galatasaray Lisesi’nde 1945 yılında tamamlayan Onat, daha sonra girdiği Güzel Sanatlar Akademisi Yüksek Mimarlık Bölümü’nden 1951 yılında 1448 diploma numarası ile mezun oldu.

Güzel Sanatlar Akademisi’nde aldığı eğitimin ardından iş yaşamına atılan Onat, 30 Kasım 1956 tarihinde Akademi Yüksek Mimarlık Bölümüne asistan olarak sınavla atanmış, 15 Ocak 1958 tarihinde asistanlığı asaleten onaylanarak terfi etmiştir. 26 Aralık 1962 tarihinde Güzel Sanatlar Akademisi Yüksek Mimarlık Bölümü tatbikat projesi öğretmenliği görevini de üstlenen Onat, 4 Kasım 1968’de DGSA bina bilgisi öğretmenliğine ek görevle terfi etmiştir. 18 Ağustos 1968’de DGSA Doçentliğine, 28 Şubat 1970’de Mimarlık Bölümü Bina Bilgisi ve Atölye Doçentliğine atanır. 9 Ekim 1970’te Profesör unvanı alan Onat, 8 Ekim 1993 tarihinden 67 yaş haddinden emekli olduğu 9 Aralık 1993 tarihine dek Mimarlık Fakültesi Dekanlığı görevini üstlenmiştir. Onat emekli olduğu tarihe dek Bina Bilgisi Bilim Dalı ve Mimari Proje Atölyesindeki görevini 37 yıl aralıksız olarak sürdürmüştür. Emekliliği sonrasında da öğretim üyesi olarak 2006 yılına dek, özellikle Mimari Proje Atölyesindeki görevini sürdüren Muammer Onat, yetiştiği kuruma yaklaşık 50 yıl aralıksız hizmet vermiştir.

Onat’ın eğitimciliğinin yanı sıra önemli bir uğraş alanını mesleki faaliyeti oluşturur. Akademi’de önceleri “asistan” daha sonra ise “hoca” olarak sürdürdüğü eğitimci kimliğini mesleki kimliği ile ustaca örtüşüren Onat, 55 yıllık aktif mimarlık yaşamı süresince mimarlığın çeşitli alanlarında ürünler vermiştir. Akademi’nin hoca-mimarlar kuşağının bir üyesi olan Onat, mesleki alanda elde ettiği birikimi öğrencilerine aktarırken, akademik alandaki sistematik yaklaşımını da yaptığı her projeye aktarmıştır.

Prof. Muammer Onat'ın cenaze töreninden.

(Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Fotoğraf Atölyesi Arşivinden alınmıştır.)

Meslek adamlığı ve hocalığın iyi yönlerini kendinde birleştirmesini bilen Onat, ne katı bir akademisyen ne de tavizkâr bir meslek adamı olmuş, bu dengeyi yaşamı boyunca koruyabilmiş ender kişiliklerden biridir. Onat'ın mimarlık ile ilişkisi yalnızca tasarım alanı ile sınırlı kalmamış, projelerinin uygulamasına nezaret etmenin yanı sıra bizzat yüklenici olarak uygulama alanında da faaliyet göstermiştir. Meslek yaşamında, başta konut olmak üzere, endüstri binaları, eski eser yenilemeleri, iç mekân düzenlemesi ve açık alan düzenlemeleri konularında proje ve uygulamaları olan Onat'ın Ahşap kullanımındaki ustalığı, uyguladığı özgün detay çözümleri dikkat çeken bir başka özelliğidir.

Onat'ın 1950'li yıllardan itibaren katıldığı proje, anıt ve çevre düzenleme yarışmalarında ödüller kazanmış, mimari ve kentsel tasarım yarışmalarının jürilerinde bulunmuştur.

Hocanın yaptırdığı yüksek lisans ve doktora tezleri ile genç kuşak akademisyenlerin yetişmesine olan katkıları büyüktür.

Kendi eliyle kaleme aldığı özgeçmişinde “Hiçbiri bitmemiş birçok kitap çalışmam var” ifadesiyle belirttiği kitap taslakları çalışmalarında önemli bir yer tutmaktadır. Akademi ortamı ve Arif Hikmet Holtay, Mehmet Ali Handan, Halit Femir ve Sedat H. Eldem gibi Akademi'nin efsane olmuş hocaları hakkında topladığı belgeler ve yazdığı metinleri içeren klasörler dolusu doküman, değerlendirilmesi gereken eserlerdir.

Onat'ın mimarlığını etkileyen önemli fırsatlardan biri Akademi asistanlığı sırasında aldığı bir yıllık İtalya bursudur. İtalya'da bulunduğu sırada yakaladığı fırsatı değerlendirerek İtalyan Toplu Konut Sistemini (İna Casa) yerinde inceleyen Onat, buradaki gözlemlerini ve incelemelerini daha sonra eğitim alanına ve uygulamalarına aktarmıştır.

Eğitim çalışmalarını kurumlar arası olarak da sürdüren Onat, özellikle 1984 yılında kurulan Eskişehir Anadolu Üniversitesi Mimarlık Bölümünün kuruluş yıllarında kuruma misafir ğretim yesi olarak katılarak 1992-1994 yıllarında proje atölyesi hocalığı yapmıştır. 1996 yılında Floransa'da davetli misafir ğretim yesi olarak bulunan Onat, 1994-1996 yılları arasında Hamburg Güzel Sanatlar Akademisi ile Mimar Sinan niversitesi ortak proje atölyesi çalışmalarını yrtmştır.

Öğrenciyi bilgisi ve deneyimi ile ezmeyen, bilginin öğrenilebileceğini ancak düşünme becerisi ve yönteminin çok daha önemli olduğunu her zaman vurgulayan Muammer Onat, her öğrencisinin kendini ifade edebilme şansını bulabildiği, ender "hoca"lardan biri olmuştur. Kendini ifade ederken "bugüne kadar hep gençlerle bulundum, her şeyimi onlara borçluyum" diyecek kadar alçakgönüllü olan hocanın yakınında bulunabildiğimiz için çok şanslıyız...

Hocamızı ve öğrettiklerini unutmayacağız.

Nezih Aysel

Dr., MSGSÜ Mimarlık Bölümü

FERİDUN HOCA'YI KAYBETTİK

Mimarlık camiasından bir ulu ınar daha devrildi.

Feridun Hoca'yı (Prof. Feridun Akozan) 12 Aralık 2007 tarihinde kaybettik. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Osman Hamdi Bey Holnde 15 Aralık'ta yapılan sade bir törenle sonsuzluğa uğurladık onu.

Güzel Sanatlar Akademisi'nin (GSA, şimdiki MSGSÜ), 125 yıllık eğitim hayatında iz bırakmış bir hoca ve yöneticiydi Feridun Hoca.

1958 yılında GSA'da öğrenciliğimin ikinci senesinde Perspektif ve Taş-Tahta Kesimi derslerinde tanımıştık Feridun Hoca'yı. Aynı yıl Orhan Bey (Prof. Orhan şahinler), asistanı olarak GSA'ya girmiş, perspektif uygulamalarında bizlere yardımcı olmuştu. Daha sonra Yılmaz (Prof. Yılmaz Morl) ve Halk (Prof. Halk Sezgin) onun

asistanı olmuş ve ondan feyz alarak yetişmişlerdir. Daha sonraki nesil içinde yetiştirdiği ğrencileri, İlgi (Prof. Dr. İlgi Yüce Aşkun) ve Oğuz (Prof. Dr. Oğuz Ceylan) kürsüdeki eğitim nöbetini devralmış öğrencileridir.

Feridun Hoca 1914 İstanbul doğumludur. Galatasaray Lisesi'ni 1935 yılında bitirmiş, Güzel Sanatlar Akademisi Mimari Bölümünden 1940 yılında "pekiyi" derecesiyle mezun olmuştur. Mezuniyetinden sonra bir süre TBMM inşaatında çalışmış, 1941 yılında Mimarlık Bölümü'ne asistan olarak atanmıştır. Yaş sınırından emekli olduğu 1983 yılına kadar, 42 yıl bu görevi kesintisiz srdrmştır. Emekli olduktan sonra da ders saati ücretiyle hocalığa devam etmiş, çok sayıda mimarın yetişmesinde emek vermiştir.

GSA'ya asistan olarak girdiği sıralarda Türkiye'ye sığınmış yabancı hocalardan, şube şefi Prof. Robert Vorhoelzer'in yönetiminde Prof. Wilhelm Schtte'ye asistanlık yapmış, Sedad Hoca'nın

(Prof. Sedad Hakkı Eldem) yanında çalışmıştır. Bu yakın çalışma, giderek onun ilgisini başka yöne çekmiş ve sonraki yıllarda Rölöve ve Restorasyon Kürsüsü'nde Sedad Hoca ile birlikte hocalık yapmıştır. Sedad Hoca'nın emekli olmasından sonra kürsü başkanlığı görevini devralan Feridun Hoca, Türk Sanatı Tarihi Enstitüsü ve Mimar Sinan Araştırma Merkezi ile Fen Bilimleri Enstitüsü'nde müdürlük yapmıştır.

1959-1961 ve 1969-1970 arasında iki kez Mimarlık Bölümü Başkanlığı ile 1970-1975 arasında, iki dönem DGSA Başkanlığı yapan Feridun Hoca bu görevdeyken, sağ-sol kavgalarının ülke genelinde canlar aldığı o zorlu yıllarda, DGSA'da dikkate değer hiçbir olay olmamış, bir tek öğrencinin burnu dahi kanamamıştır.

Bütün bu yönetim görevlerinin yanı sıra, Rölöve ve Restorasyon Kürsüsü'nde ve Mimari Proje Atölyesi'nde, proje hocalığı görevini kesintisiz olarak sürdürmüştür.

Eğitime gönül vermiş, bütün ömrünü adam yetiştirmeye harcamış değerli bir hoca, doğruyu arayan, doğrudan ödün vermeyen, basiretli ve dirayetli bir yöneticiydi.

Emekli olmasından sonra, kendisiyle daha yakından sohbet etme imkânı bulduğum sevgili Feridun Hoca'dan özellikle bu süre içinde gerek hocalık ve gerekse meslekî yönden çok şeyler öğrendim.

Ruhu şad, mekânı cennet olsun.

Prof. Ataman Demir

Öğrencisi

ERGÜN AKSEL: SIRA DIŞI BİR YAŞAMIN ARDINDAN

Başka bir dünyadan gelmiş gibiydi. Kimselere benzemeyen, yoğunluğunu belki de kimsenin kavrayamadığı bir duygusal zekâ ve şaşırtıcı bir enerji. Sınırlarını zorlayan bir yaratma güdüsü, bilge, hem de çocuksu ve saf.

Ergün'ü hatırlarken bilinen sözcük ve sıfatların işe yaramadığını, farklı betimleme kavramları bulmak gerektiğini düşündüm yeniden. Dışarıklıydı sanki. Onca yeteneğine karşın Türkiye mimarlık ortamına tutunamamasında, bir dil sorunu olmalıydı. Hem sıradanlığı kavramıyor ve isyan ediyordu hem de kavranabilir olmaktan uzağa düşüyordu. Mimarlık değil de örneğin müzik gibi sıra dışılığı kabul eden bir alanda tahammülsüz ve kırıcı olmayan bir dil bulabilirdi. Uğurtaş'ın yanında olduğu gibi...

Aslında, farkında olsak da olmasak da, bir yıldız kaydı.

Sıra dışı olmanın bizi de gönendirip yücelteceği yaratıları vermeden gitti...

Afife Batur

Y. MİMAR ERDOĞAN CELASUN'U KAYBETTİK

1927 İstanbul Kadıköy doğumludur. Y. Mühendis Selma Celasun ile evlidir. 1944 yılında Haydarpaşa Lisesi'ni bitirdikten sonra 1954 yılında Güzel Sanatlar Akademisi Mimarlık Bölümü'nü Y. Mimar olarak bitirmiş ve İstanbul Belediyesi'ne girmiştir.

Adalar, Üsküdar, Beyoğlu Başmühendisliği görevlerini ifa ettikten sonra İstanbul İmar Müdür Muavinliğine atanmıştır. 1959 yılından 1964 yılına kadar serbest mimar olarak proje inşaat ve şehircilik işleri yapmıştır. 1964 yılında İmar Planlama Müdürlüğü'ne atanmış, 1967 yılında da Köy İşleri Bakanlığı Müsteşarlık görevine getirilmiştir. 1970 yılına kadar süren müsteşarlık görevini, "devlet hayatının en şevkli ve zevkli görevi" olarak ifa ettiğini daima söylemiştir.

1970 yılında mühendis olarak Ankara'da görevli eşinin o zamanki rahatsızlığı nedeniyle müsteşarlık görevinden ayrılmıştır. Aynı yıl Sayın Enerji Bakanımız tarafından İstanbul'da Isılit Genel Müdürlüğü görevine atanmıştır. 1977 yılından itibaren evvela Isılit, sonra Isılit Taş adını alan ve TPAO İpraş ve Emek Turistik Tesislerinin iştiraki olarak petrol ürünleri pazarlaması yapan bu şirketin genel müdürlüğünü yapmıştır.

Emekli olduktan sonra kendi mimarlık bürosunda çalışmış, bilahare bürosunu kapatmasının ardından evindeki çalışma odasında hiç boş durmamış, zevk içinde çalışmalar (bilgisayarda vs) yapmıştır. Çok sağlıklı olduğu halde birdenbire bir pıhtı atmasıyla kendini kaybetmiş ve 28 Şubat 2009'da vefat etmiştir.

Son derece nazik ve bilgili bir insandı, vefatı herkes için çok büyük kayıptır...

Selma Celasun

Y. Mimar-Mühendis

CÜNEYT BUDAK

1980 yılı ODTÜ mezunu 12315 Oda sicil numaralı meslektaşımız Cüneyt Budak 4 Aralık 2009 günü vefat etmiştir. Ailesinin, arkadaşlarının ve mimarlık topluluğunun başı sağ olsun.

Mimarlık yayıncılığının değerli isimlerinden, Yeditepe Üniversitesi Görsel İletişim Tasarımı Bölümü Öğretim Üyesi Cüneyt Budak'ı kaybettik. 1954 doğumlu Budak, İstanbul Erkek Lisesi'ndeki orta-öğreniminin ardından, 1980 yılında Ortadoğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ) Mimarlık Bölümü'nde lisans eğitimini tamamladı. Aynı üniversiteden 1983'te yüksek lisans, 2003'te de doktora derecelerini aldı. Yüksek lisans çalışmasında ve sonrasında yapısalılık ve göstergebilim alanlarına odaklanan Budak, modern Türk mimarlık tarihini, mimari göstergebilim için kuramsal bir çerçeve içinde yeniden yazdı. World Architecture Community (WA) adlı uluslararası mimarlık topluluğunun onursal üyesi olan Budak, aynı topluluğun Türkiye'deki internet sitesinin de koordinatörlüğünü üstlenmişti.

Yapı-Endüstri Merkezi'nde (YEM) de kısa bir süre hizmet vermiş ve *Arkitekt, Arredamento, XXI* gibi dergilerin yönetici editörlüğünü üstlenmişti.

2003'te *XXI* dergisinin mali bir çıkmaza girmesinin ardından, "Dünya Mimarlığı: Yerel Uygulamalar ve Küresel Bağlımları" başlıklı doktora tezini tamamlama zamanı bulan Budak, Yeditepe Üniversitesi Görsel İletişim Tasarımı Bölümü'ndeki yardımcı doçentlik görevinin yanı sıra Mimarlık Bölümü'nde de "Enformasyon Mimarisi" alanında ders vermekteydi.

Mimarlara Mektup, S. 131 (Ocak 2010)

ALİ ŞİNASI GÖKCAN

13 Ağustos 1923'te İstanbul Cihangir'de doğan Şinasi Gökcan yine İstanbul'da 8 Şubat 2009'da vefat etti. İstanbul Mimarlar Odası'nın 39 No'lu kurucu üyesi, aynı zamanda Mimarlık Vakfı kurucularındandı. Şinasi Gökcan 64 yıllık yakın dostum ve meslektaşımıdır.

Kendisini İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi'ne 1945 yılında girdiğimde tanıdım. Akademi giriş sınavını kazanıp kazanmadığımı öğrenmek için gittiğimde, Akademi'nin giriş kapısı yanındaki camlı bölmeye asılmış giriş sınavı sonuçlarıyla değişik sınıflardaki Akademi öğrencilerinin ders sınavı notları asılmıştı.

Ufak tefek, minicik beyaz gömleli müstahdemlerden, maskotumuz Piliç Naciye kendine has aksaıyla bağıırıyordu, "Şinasi... geçtil! Şinasi... geçtil!" diye.

Daha Akademi'ye girip giremediğimi öğrenmeden Akademi'de ilk duyduğum isim Şinasi oldu.

Giriş sınavını kazandığımı öğrendikten sonra ilk işim Şinasi Gökcan ile tanışmak olmuştur. Bizlerden iki sınıf yukarıdaydı. Bana yakınlık göstermiş, bir bakıma ağabeylik yapmıştı.

Şinasi Gökcan Galatasaray Lisesi İlkokulu'na yatılı olarak başladı ve 1942 yılında mezun oldu. İtalya'da mimarlık okuma hayali savaş nedeniyle gerçekleşemedi. 1942 yılında İDGSA Mimarlık Bölümü'ne girdi ve 1948 yılında yüksek mimar olarak mezun oldu.

Meslek hayatının ilk üç yılı, İstanbul Belediyesi'nde şehircilik uzmanı Fransız Akademisi üyesi H. Prost'un atölyesinde baş asistanı ve "Şehir Planlama Mimarı, Rumeli Bölgesi İmar İşleri" şefi olarak çalıştı. Daha sonra belediyeden ayrılarak 1951 yılında sınıf arkadaşı rahmetli Y. Mimar Ferruh Narmanlı ile birlikte "Mimarlık-Müşavirlik-Müteahhitlik" adlı büroyu kurdu ve 35 yıl devamlı olarak bu beraberliği sürdürdü.

Daha sonra Ferruh Narman'ın ayrılmasıyla tek başına mimarlık faaliyetlerine devam etti. Çoğu İstanbul içinde olmak üzere mevzii imar planları, villa, lojman, apartman, iş hanı, mağaza, market, okul, otel ve fabrika gibi yapıların etüt, tatbikat projeleri, detayları ve uygulamalarıyla birlikte eski eser vasfındaki dokuz binanın rölöve, restorasyon ve restitüsyon projelerinin uygulamalarını yaptı.

En sevdiği uygulamaları arasında Büyükkada'daki Akasya ve Sümer Palas Otelleri, Arnavutköy'deki iki adet tarihi köşk, kendi oturduğu apartmanı ve Levent Gazeteciler Mahallesi sayılabilir.

Şinasi Gökcan'ın en belirgin tatbikatlarına örnek olarak Büyükkada'daki Anadolu Kulübü'nden vapur

iskelesine kadar olan kısımdaki “Beyaz Konakları” gösterebiliriz; restorasyondaki ustalığı ve titizliğiyle eskisine uygun olarak günümüze aktarmıştır.

1950 yılı dahil, bizden önceki ve sonraki yıllarda mezun olan meslektaşlarımız ve mimarlık bölümü hocaları ile birlikte “ayın son cumartesi öğle yemeği toplantıları”nın baş müdavimiydi. Bu toplantılarımız 1976’da Yeniköy’deki Carlton Oteli’nde başlayıp günümüze dek Mimar Sinan Üniversitesi’nin lokantasında devam etmekte. Bu toplantılarda daha ziyade öğrencilik yıllarına ait hatıralar ve günlük mesleki konuların aktarılması olmaktadır. Değerli meslektaşım Şinasi Gökcan’ın bu toplantıların birinde aktardığı iki hatırasının nakletmeyi bir görev addediyorum. Şinasi Gökcan çok iyi Fransızca bildiği için 1948-1951 yıllarında İstanbul Belediyesi’nde şehircilik uzmanı H. Prost’un baş asistanı olarak çalıştığı bu dönemlerde, Fransız Akademi üyesi ve şehircilik uzmanı H. Prost’un İstanbul için çok değerli düşüncelerinin tercümanıydı. Çok kıymetli bilgilere sahipti.

Bu anılardan birincisi:

Boğaziçi’nin iki yakasının oto trafik sorununa çözüm olarak, Boğaziçi’nin üst sırtlarından oluşturulacak büyük bir trafik ekseninden Boğaziçi’nin her beldesine bağlanmayı önermişti.. Böylece Boğaziçi sahilinde oto trafiğinin hafiflemesini öngörmüştü..

“Teklifi, tıpkı bir üzüm salkımı gibi...”

Bu öneriyle her beldenin şehre olan bağlantısı direkt olarak temin edilmişti..

Bu düşüncenin uygulanamaması, bugünkü Boğaziçi sahilinde oto trafiğinin ne hale geldiğinin göstergesi!..

Yalılar önünden geçen, kazıklar üzerine inşa edilen, dört izli sürat otoyolları, Boğaziçi’nin sahil yolunun, trafiğini değil çözümlenmek, tersine sahil oto trafiğinin sıkışmasını ve neredeyse durma noktasına gelişini üzümlenerek gözlemliyoruz... Aynı zamanda izliyoruz...

Yazık oldu! O Boğaziçi’nin denizle bütünleşen güzel eşsiz yalılarına!..

Eskiden sahil yolu deniz seviyesine çok yakındı. Belirli yerlerde bir basamak inilerek sandallara binilirdi. Hatta çok zaman buralardan eller yıkanır, ayaklar serinletilirdi...

Yine yazık oldu! İnsanların ellerinin ayaklarının Boğaziçi suyundan hasret kalışına!

Bu anılardan ikincisi:

Yine H. Prost’un İstanbul için ve “dünya mirası” için hayati önemi olan “40 rakım” prensibini ortaya koyması.

Dâhi şehirci ve mimar Le Corbusier’in 1910’larda İstanbul’a geldiğinde, Sultanahmet Camii, Ayasofya, Topkapı Sarayı, Sarayburnu, Kız Kulesi ve geri planda Galata Kulesi’ni gördüğünde, bu muhteşem manzara karşısında heyecanlanarak “İşte şehir silüeti, işte şehircilik beyler!” diye hayranlığını belirtmişti.

Ölümüne kadar yayımladığı seri kitaplarının ilkinin 1911-1918’de yayımlanmış ve bu kitabında, İstanbul’a ait bu silüeti kendine has kalemle çizmiş; ayrıca Süleymaniye Camii, Ayasofya, Nuruosmaniye Camii ve diğer çok sayıda kıymetli yapıların krokilerini, kitabının krokiler bölümünün üç sayfasında yayımlamıştı.

Hocalar hocası rahmetli Prof. Sedat Hakkı Eldem 1950'de başlayan Hilton Oteli'nin proje çalışmalarında, bu 40 rakıma büyük titizlik ve saygınlık göstermiş, projesini bu eksen içersine oturtmuştu.

Hoca'nın projede birlikte çalışma arkadaşları, kıymetli meslektaşlarım Prof. Muhteşem Giray ve Prof. Muhlis Türkmen, otelin genel görünümü için, Harbiye'den başlayarak ta Topkapı Sarayı'na ve Ayasofya'ya kadar olan alanın silüetini çizmişler; ayrıca projenin bu 40 rakımın içindeki görünümünü etüt etmişlerdir.

İstanbul'umuz o dönemlerde planlı bir çalışmanın içindeydi.

Yine o dönemde ülkemizin bütün şehirleri, şehir planları çizilerek uygulanıyordu!

Bugün ise 40 rakım çoktan delindi. Bir başka deyişle rafa kaldırıldı. Bunun neticesi ortada... Ne o Le Corbusier'nin hayranı olduğu silüet kaldı ne de İstanbul!..

Boğaziçi'nin Anadolu yakasının neresinden olursa olsun Avrupa yakasına bakmak kâfi! Bilhassa Kuzguncuk'tan Kandilli'ye ve daha ilerideki semtlere kadar hep aynı manzara...

İstanbul'un akciğeri o Boğaziçi'nin, zengin rekreasyon alanlarının, güzel mesire yerlerinin, günübirliğine yapılan o nefis piknik alanlarının ve güzelim Boğaziçi'nin tepelerine, sanki başka bir yer yokmuş gibi, "yüksek ve ezici iş merkezi" yerleşimini konduurdular! İnsan baktıkça irkiliyor, baktıkça üzüntüleri artıyor.

Böylece inciler incisi Boğaziçi'ne nasıl da kıydılar!... Yazık ettik güzelim İstanbul'a ve Boğaziçi'ne...

Çok değerli meslektaşım Şinasi Gökcan'ın bu anı ve hatıraları önünde, onun mübarek ruhu önünde saygıyla eğiliyorum. Mekânı cennet olsun.

Radi Birol

BİR USTA MİMAR: Y. MİMAR ŞEREF DEMİREL

Duayen mimarlarımızdan Şeref Demirel, Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Mimarlık Bölümü'nden 1951 yılında mezun olmuştur.

50 yılı aşan meslek hayatında önemli yapılara imza atan Şeref Demirel, öğrencilik yıllarında Prof. Halit Temir ve Feridun Akozan'dan feyz almış, tanınmış mimar Rüknettin Günay'ın ofisinde staj yapmıştır.

Güçlü bir temele oturan mimarlık kariyeri ile hayata atıldığı ilk yıllarda 17 sene Balıkesir'de mimarlık yapmıştır. 1955 yılında Edremit-Burhaniye'de projelendirdiği ve inşaatını takip ettiği Prena Yağ ve Sabun Fabrikası özgün mimarisi ve inşaat sisteminde getirdiği yeniliklerle dikkati çekmektedir. Yapının çatısını örten tonoz formlar REKS tuğla sistemi ile prefabrik olarak oluşturulmuş ve büyük takdir almıştır.

Yine bu dönemde projesini yaptığı ve inşaatını emanet olarak yükümlendiği Muharrem Hasbi Koray Lisesi başarılı bir yapı olarak dikkati çekmektedir. Bahçe tanzimi dahil en ufak detayına kadar Şeref Demirel tarafından bizzat tasarlanmış ve uygulanmıştır.

Bunların dışında Şehir Kulübü, Elektrik İşletme Binası, 52 Evler, Hava Kuvvetleri Lojmanları, Esen

Evler, Belediye Memur Evleri ve birçok apartman projelerini tasarlamıştır. Konut projelerinde yepyeni konseptler oluşturan Şeref Demirel, yeni bir yaşam tarzını Balıkesir halkına sunmuştur. Balıkesir'in en güzide yapılarından olan Kervansaray Otel'i'nin (maalesef yıkıldı) kontrol mimarlığını üstlenmiştir

Balıkesir'den sonra, İstanbul'a yerleşen Şeref Demirel, Üsküdar, Beşiktaş, Sultanhamam, Edirne, Kırklareli İş Bankası şube binaları ile Beyoğlu Ziraat Bankası'nın müteahhit olarak inşaatını gerçekleştirmiş, bir kısmının da projelerini üstlenmiştir.

Projelendirdiği ve yapımını bizzat üstlendiği yapılarda gayet titiz bir şekilde çalışarak kullanışlı, dayanıklı, güzel eserler vermiştir.

5 Temmuz 2008'de Balıkesir Mimarlar Odası'nın düzenlediği beşinci kuruluş yılı kutlama gecesine davet edilen usta mimarımız, Oda Başkanı Tevfik Aykul'un yönettiği Cumhuriyet Yapıları Paneli'nde eserlerini tanıtan bir sunum yapmış ve kendisine hizmetlerinden ötürü anı plaketi verilmiştir.

Ayrıca Balıkesir Üniversitesi Öğretim Üyelerinden Doç. Dr. Gaye Birol Mimarlık Fakültesi adına, Balıkesir Serbest Mimarlar Derneği Başkanı Ali Özer de dernekleri adına kendisini tebrik etmişlerdir.

Bu kurumlarımızı vefalı davranışından dolayı kutluyorum.

Duayen mimarlarımızın eserlerinde genç nesillere sundukları mesajların ülke mimarlığının gelişmesinde büyük bir rol oynayacağını düşünüyorum.

Yaşar Marulyalı

Y. Müh. Mimar, Mimarlık Vakfı Başkanı

SERPİL ÇELİK

Bitirdiği Okul: İstanbul Teknik Üniversitesi, 1988

Oda Sicil No: 18781

Vefat Tarihi: 11.09.2008

1988 yılında İTÜ Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü'nden mezun oldu. "Ahi Çelebi Camisi'nin Restorasyonu ve Çevre Düzenlemesi" isimli çalışması ile 1992 yılında İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü'nden "yüksek mimar-restoratör", "Mevcut Belgeler Işığında Süleymaniye Külliyesi'nin Yapım Süreci" isimli çalışması ile ise 2001 yılında "doktor" unvanlarını aldı. 2001-2003 yılları arasında New York Devlet Üniversitesi'nde Osmanlı mimarisi bilim ve teknoloji tarihi üzerine araştırmalar yaptı ve bunları yayımladı.

Dr. Serpil Çelik 1992-1995 yılları arasında İTÜ Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü'nde araştırma görevlisi olarak çalıştı. Pek çok sevdiği bu işten kendi isteği ile ayrılmak zorunda kaldı. Bunu izleyen 1997-2001 yılları arasında Dolmabahçe Sarayı ve Aynalıkavak Kasrı restorasyonlarında çalıştı. Son olarak Mukarnas Yapı Mimarlık Bürosu ile mesleki çalışmalarına devam ederken aynı zamanda MSGSÜ Restorasyon Yüksek Okulu'nda gönüllü olarak ders veriyordu.

Dr. Serpil Çelik, Süleymaniye, Kula, Ayvalık, Hasankeyf, Perge ve Arykanda gibi kentsel koruma projeleri yanında Dolmabahçe Sarayı, Aynalıkavak Kasrı, Zindan Han, Sultan Sencer Türbesi, Tahtakale Hamamı, Bulgar Kilisesi ve Bulgar Hastanesi, Sultan Vahdeddin Köşkleri, Köçoğlu Köşkü, Afif Paşa Yalısı, Hasip Paşa Yalısı ve Boğaz çevresinde çok sayıda irili ufaklı tek yapı koruma proje ve uygulamalarında görev aldı.

10'un üzerinde basılmış yayını bulunan Dr. Serpil Çelik TMMOB Mimarlar Odası, ArchNet, American Oriental Society (AOS), Society of Architectural Historians (SAH) ve College Art Association (CAA) mesleki kuruluşlarına üye olup Doç. Dr. Oğuz Cem Çelik'in eşi ve Yağmur Pelin Çelik'in annesidir.

Doç. Dr. Oğuz Cem Çelik

CANIM ANNEM...

HANDAN İYİGÖRÜR

Mezun Olduğu Okul: Yıldız Üniversitesi, 1992

Oda Sicil No.: 29306

Vefat Tarihi: 13.9.2009

Annem hayatımda tanıdığım en muhteşem insanlardan biriydi. Çok özeldi.

Mütevazı idi, herkese yardım ederdi.

Sakin, sevecen, zekâ dolu esprili, tatlı, zevk sahibi biri olmasının yanı sıra dürüst, düşünceli ve haksızlığa tahammül edemeyen biriydi benim annem...

Sezgileri çok güçlüydü. Hani bir söz vardır, “leb demeden leblebiyi anlamak” diye, işte annem daha “!” demeden anlardı leblebiyi.

Hak hukuk denince hemen öne atılır kendisinin olsun, bir başkasının olsun sonuna kadar savunurdu.

Güçlü, kolay pes etmeyen bir kişiliği vardı. Zaten böyle dayanmıştı o aylarca kusturan, yemek yedirtmeyen amansız hastalığa da. Hatta uzman doktorlar diyor ki, böyle bir hastalığa yakalanan kişinin dayanma süresi üç ay kadarmış, oysa annem bu süreyi bir yıl yaptı. Hatta vefatından dört gün önce eşyalarını topladı tekrar gitti, savaşımaya, aynı yerden üçüncü ameliyatını olmaya. Babamın dediği gibi “Bize ölürken bile bir ders verdi, mücadelecı olmayı öğretti.” Bizleri çok severdi. Olağanüstü aklıyla bizim için elinden gelen her şeyi yapardı. Zaten sırf biz onsuz kalmayalım diye savaştı o kahrolası hastalıkla...

Güzeldi, ama öyle bir saat ayna karşısında duran ve ancak bir ton makyajla güzel olanlardan değildi. Doğal bir güzelliği, büyüleyici bir gülüşü vardı. Karşısındakine güç, enerji, mutluluk veren, iç ısıtan bir gülüşü bu. Zaten bu gülüşü vefatından sonra bile onunlaymış. Babam onu hastanenin morgundan görmüş; bana dedi ki “Annen gülümseyişini bırakmamış ki onun ölüme de gülümsediğini gördüm.”

Güvenilirdi. Birçok tanıdığı insanın, kimselere anlatamadığı sıkıntılarını, düşüncelerini anneme rahatlıkla anlattığını biliyorum. Annemse sözleriyle onları rahatlatır ve güç verirdi.

Yalan söylediği, kalbini kırdığı veya yaraladığı tek bir kişi dahi yoktu benim tanıdığım.

Hatta cenaze töreninde birkaç arkadaşının “O beni ve ailemi örnek davranışları ve düşünceleri ile geliştirdi, bizim yaşam koçumuz oldu. Peki, şimdi ne olacak, onsuz biz ne yapacağız” dediklerini duydum. Bu sorunun cevabını ben de bilmiyorum. Ben biricik annemi kaybettim, hiç kimsenin acısıyla kıyaslanamaz ki...

Benim annem yetenekli bir mimardı. Babam hep söyler: “Annen çalışma hayatında kalsaydı şu anda herkesin tanıdığı ve ismini saygıyla andığı bir mimar olurdu.” Ama annem bizi seçmiş on iki yıl önce benim dünyaya geleceğimi öğrendiğinde bırakmış kariyerini, bizi en iyi şekilde yetiştirmek ve her ihtiyacımız olduğunda yanımızda olabilmek için. O zaman demiş ki “Benim en büyük projelerim çocuklarım olacak, başlarında durmalıyım.” Ve ayrılmış çalışma hayatından...

En sevdiğim özelliği ise iyi kalpli olmasıydı. Bunu nasıl açıklayacağımı tam olarak bilemiyorum. Zaten her davranışında barınıyordu bu iyi kalplilik pek açık bir şekilde... Şimdi bu yazıyı okuyan ve annemi tanımamış olan insanlar diyecekler ki “bu kız annesini çok seviyor, ondan böyle diyor.” Peki, bunu da kabul ediyorum. Ben annemi çoook seviyorum. Zaten tanıyan herkes çok sevmiş annemi. Fakat lütfen sözlerime inanın, çünkü benim, annem hakkında gerçeklerden başka hiçbir şey yazmam mümkün değil...

Son olarak kendim, kardeşim ve babam başta olmak üzere onu tanıyan herkese Allah sabır versin. Çünkü artık onun acıları dindi. Şimdi acı çekme sırası bizde. Allah anneciğimin mekânını cennet eylesin...

Biricik kızı Zeynep İyigörür

BİRSEN KÜRKÇÜOĞLU

Cumhuriyet mimarlığında kilometre taşı olmuş kadın mimarlardan, restorasyon alanında faaliyette bulunan mimarların ablası, Mimarlık Vakfı'nın ve Sandığı'nın kurucu üyelerinden, 1958 yılı Güzel Sanatlar Akademisi mezunu 1138 Oda sicil numaralı meslektaşımız Y. Mimar Birsen Kürkçüoğlu 21 Kasım 2009 günü vefat etmiştir. Ailesinin, arkadaşlarının ve mimarlık topluluğunun başı sağ olsun.

Mimarlara Mektup, S. 130 (Aralık 2009)

ÜLKER MUALLA KAYABAY

Ülker Mualla Kayabay (Çek) 21 Eylül 1926'da İstanbul'da doğdu.

Babası Şevki Çek'in maarif müfettişi olması sebebiyle ilköğrenimini çeşitli illerde tamamladı.

Kandilli Kız Lisesi'nden sonra mimarlık okumak için Güzel Sanatlar Akademisi (şimdiki Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi) Mimarlık Bölümü'ne girdi, 1948 yılında mezun oldu.

Yüksek mimar unvanını aldıktan sonra bir süre devlet hizmetinde çalıştı. 1960'ta "İDE Mimarlık" adı altında kendi bürosunu kurdu ve 1977'de emekli olana kadar İstanbul'da birçok binanın mimarlığını ve kontrolörlüğünü yaptı.

Kendisine sorulduğunda, yaptığı hiçbir binadan tatmin olmadığını, uygulamada yapılan tasarımın hep yara aldığını söylerdi.

Eşi Suat Kayabay da yine Güzel Sanatlar Akademisi İç Mimarlık Bölümü mezunuydu. O da kırk yıl İstanbul Belediyesi'nde görev aldı.

Eşini 2002 yılında kaybeden Mualla Kayabay iki çocuk annesi idi. Oğlu Deniz Kayabay İTÜ Mimarlık, kızı Nur Kayabay Güzel Sanatlar Grafik bölümünden mezun oldu.

Son beş yılını kötü bir hastalıkla geçirdi, ama direndi. Son birkaç aya kadar da yaşamında hiçbir şeyden ödün vermedi.

O bir Cumhuriyet kızıydı, Atatürk âşığıydı.

Yaşadığımız son yılları hiç görmemeyi yeğlerdi.

Deniz Şevki Kayabay

